

มิตรไทย

MITR THAI
จดหมายข่าว ฉบับที่ 9

ถึงมิตร

จดหมายข่าวมิตรไทย ที่พิมพ์มาครบ 1 ปีแล้ว เราได้ส่งไปให้ผู้อ่านที่สนใจขอมารวมถึงผู้อ่านที่ไม่เคยขอมารวมกันด้วย
ที่อเมริกาเรามีจดหมายข่าวมิตรไทย ที่พิมพ์ทางภาค และบริการการผู้อ่านในอเมริกาในทำนองเดียวกัน

การออกจดหมายข่าวมิตรไทย มีวัตถุประสงค์ที่แท้จริงเพื่อแสวงหากำไร เงินบริจาคที่เป็นทุนเริ่มต้นบวกกับเงินบริจาคที่ผู้อ่าน
ส่งมาเป็นค่าสมาชิกนั้น ไม่พอกับค่าใช้จ่ายของเราที่บริการฟรีแก่ผู้อ่านส่วนใหญ่มาโดยตลอด

สำหรับท่านผู้อ่านที่ไม่เคยติดต่อกับเรามาก่อน ขอความกรุณาช่วยเราดังนี้

1. แจ้งความจำนงในการบอกรับ หรือ ไม่ต้องการรับ ไปให้เราทราบด้วย หากท่านเห็นว่าเราควรส่งไปให้เพื่อน
คนไหนหรือสมาคมใดอื่นจะไต่ประโยชน์จากจดหมายข่าวมิตรไทย ก็บอกไปได้
2. ถ้าจะกรุณาบริจาคเงินเพื่อเป็นการบอกรับประจำได้จะขอบพระคุณยิ่ง

เราจะพยายามส่งจดหมายข่าวมิตรไทย ให้แก่ท่านผู้อ่านที่ไม่เคยบริจาคเงินก่อนไปอย่างที่เคยทำมา แต่ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับ
สถานการณ์ทางการเงินของเรา แต่สำหรับผู้อ่านที่ส่งเงินมาเป็นค่าสมาชิกและบริจาคแก่มูลนิธิแล้วนั้น เราจะรับผิดชอบ
ส่งจดหมายข่าวมิตรไทย ใ้ท่ต่อไป

สิ่งที่เราต้องการทราบจากผู้อ่านคือความเห็นเกี่ยวกับการได้อ่านจดหมายข่าวมิตรไทย มาตลอด 1 ปีนี้ ว่าชอบอ่านอะไร
ไม่ชอบอ่านอะไร ขาวมากหรือน้อยเกินไป ทิศนะจากมิตรมากหรือน้อยเกินไป หรือต้องการให้เรา "เลิกเสียเถิด"
ก็กรุณาบอกเราด้วย

เราได้รับทัศนะจากท่านผู้อ่านมากมายขึ้น จดหมายที่พิมพ์มีมาไม่ขาด เราขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง และหวังว่าผู้อ่านจะ
ช่วยกันเขียนมาอีก

เราขอเป็นผู้นับถือขอเท็จจริง และรับฟังความคิดเห็นจากหลาย ๆ ฝ่าย รวบรวมมาให้ผู้อ่านได้พิจารณากันอย่างกว้างขวาง
และอย่างตรงไปตรงมาที่สุด

จากเรา
31 พฤษภาคม 2521

อ่านข่าว:	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	7	6 ตุลา	16
เรื่อง เรื่องงาน	การสู้รบ	11	สื่อมวลชน	
ทัศนะมิตร	ในวงการบริหาร	17	อาชญากรรม	19
สัมภาษณ์ ทัศนศึกษา ศรีสว่าง	เศรษฐกิจ	5	ทั่วไป	20
	แรงงาน	3	สิทธิมนุษยชน	14
	การศึกษา	18	ทัศนะมิตร	21

แรงงาน

ล้อมวลชนกับ(การเขียนถึง)ผู้ใช้แรงงาน

เนื่องในวันแรงงาน 1 พฤษภาคม 2521 นี้ ล้อมวลชนได้เสนอหน้า บทความ ที่เกี่ยวกับผู้ใช้แรงงาน และบทสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ในวงการแรงงาน เป็นจำนวนมาก ในคาบหมทความอาจจะสรุปสาระสำคัญได้เป็น 2 ประเด็นใหญ่ๆคือ

การใช้แรงงานโดยทั่วไป กล่าวถึงประวัติการใช้แรงงานในสังคมไทยตั้งแต่สมัยโบราณ การต่อสู้ของกรรมกรกับการกดขี่เอารัดเอาเปรียบในประวัติศาสตร์ ประวัติการจัดงานวันกรรมกร ความหมายของผู้ใช้แรงงานในฐานะกลุ่มพลังที่สำคัญ โดยเฉพาะในการต่อต้านเผด็จการ และเรียกร้องให้กรรมกรสามัคคีรวมพลังกัน

ปัญหาของกรรมกรไทย กล่าวถึงปัญหาค่าแรงงานที่ไม่ได้สมคัลย์กับค่าครองชีพ การเรียกร้องขอให้เพิ่มค่าแรงขั้นต่ำ กฎหมายแรงงานและของไหว้ที่เบิกใ้หมายจ้าง เขามาแทรกแซงลูกจ้างใ้ค ปัญหาความขัดแย้งระหว่างลูกจ้างกับนายจ้างและผู้มีผลประโยชน์ต่างๆ ตลอดจนความขัดแย้งระหว่างผู้นำกรรมกรหลายคนซึ่งนำไปสู่การแตกแยกเป็นกลุ่มๆของกรรมกร

ในค่านบทสัมภาษณ์นั้น เศรษฐกิจกรเมือง ได้สัมภาษณ์ผู้ใช้แรงงานจำนวนหนึ่งซึ่งเล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่และการทำงานของทคนอย่างงายๆแต่มีความหมาย เช่น "ผมอยากมีความหวังว่าหากวันโคลมเจ็บป่วยลง ลูกๆจะไม่ทอดอกขาว" "บริษัทไล่ออกงายๆเมื่อใครพูดถึงค่าแรงหรือแสดงวารีสิทธิกรรมกร" และ "ไม่มีวันหยุด ทำทุกวัน ทั้งแต่มาอยู่ที่นี่ไม่เคยออกไปไหนเลย ชนาคออกไปส่งเงินที่ไปรษณีย์ กว่าจะออกไปก็ใกล้ค่ำมาก นายเซาหาหาหนีไปเที่ยว"

นอกจากนั้น นิทยสารหลายฉบับลงบทสัมภาษณ์บุคคลต่างๆเกี่ยวกับวงการแรงงาน กังจะคัดลอกมาเป็นตัวอย่างได้ดังต่อไปนี้

อารมณ พงศ์พันธ์ อัครกรองประธานสภาแรงงานแห่งประเทศไทยปี 2519
"ปัญหาแรงงานที่เกิดขึ้นในช่วงปีที่ผ่านมา มันไม่ใช่เรื่องคอมมิวนิสต์หรือไม่ใช่คอมมิวนิสต์ มันเรื่องของความไม่พอกินต่างหาก ปี 2516 นำมันขึ้นราคา สินค้าขึ้นราคาคาวม แต่ค่าจ้างขึ้นต่ำมาปรับเอาในปี 2517 เมื่อกรรมกรเรียกร้อง และปรับครั้งเดียวแล้วก็ไม่มีการปรับอีกเลย แม้ว้อัครราคาครองชีพจะเพิ่มสูงขึ้นทุกปี มันผิดธรรมชาติ พอคานายทุนไทยไม่เคยยอมเสียผลประโยชน์ของตัวเองเลย บางกลุ่มยังมีความคิดโบราณๆเสียควยช่าวา คนงานเป็นทรัพย์สินสมบัติของเขา ชีวิตของคนงานเป็นสิทธิ์ขาดของเขา"

ปิยเชษฐ์ แคล้วคลาด ประธานสหภาพแรงงานองค์การค้ำของคุรุสภา พูดถึงการอบรมหลักสูตรการรักษาความมันคงภายในที่มีเจ้าหน้าที่ก่อ.รมน.ไปอบรมกรรมกร วา
"เป็นการอบรมที่จะทำให้ประชาชนใ้เข้าใจเห็นจุดมุ่งหมายในการที่จะทำให้ชาติมันคง และก็ทำให้เกิดผลดีแก่ประชาชนทั่วไป ผมก็เห็นควย แต่ความผิดไม่ทราบวาคจุดมุ่งหมายอันนั้นมันเป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่มไหน ของใคร ของรัฐบาลจริงหรือไม่"

สวัสดิ์ ลูกโลก รองประธานสหภาพแรงงานการรถไฟแห่งประเทศไทย
"ผู้นำกรรมกรหรือกรรมกรโดยทั่วไปมองยังไม่แจ่มชัดควาผลประโยชน์ที่แท้จริงคืออะไร ส่วนมากจะแก้ไขในลักษณะปัญหาเฉพาะหน้า เช่น ขอค่างจ้างขั้นต่ำบาง ขอโอโนบาง โอโนบาง ซึ่งมีเป็นการแก้ปัญหาคเฉพาะหน้า ผมเห็นว่าประชาธิปไตยนั้นคือผลประโยชน์ที่แท้จริงของกรรมกร เพราะถาชาติเป็นประชาธิปไตย ผลประโยชน์เหล่านั้น ทั้งสิทธิเสรีภาพและความเป็นอยู่ก็จะดีขึ้น"

ไพศาล ชวีชัยนันท์ ประธานสหภาพแรงงานไฟฟ้านครหลวง
"เราเป็นตัวแทนกรรมกรก็จริง แต่ในปัจจุบัน เราคงเดินทางสายกลาง เพื่อให้ได้ผลประโยชน์ทุกฝ่าย"

ทอง เถาวานิช ประธานสหภาพแรงงานบุดรอกบวิเวอริ
"ไม่จำเป็นจะทองใช้วันที่ 1 พค.เป็นวันแรงงาน เพราะอเมริกาเองก็ไม่ได้ใช้วันนั้น ผมอยากจะใช้วันที่ 17 เมย.ของทุกปี เพราะวันนี้เป็นวันที่ ร.5 ประกาศเลิกทาส"

สภาพ พัสถ้อง ที่ปรึกษาสหภาพแรงงานอุตสาหกรรมยา สุมทรสาคร
"คนที่ตกใ้ฐานะควรรจะใ้กินอิม เขาจึงจะมีพลังทำงานสร้างสรรคใ้ค หากพวกเขาอคๆหยากๆ ไม่พอกินพอใช้ ทั้งๆที่ทำงานหนักกรากทว่า ก็เป็นต้นลั้งเวชยง ผมเห็นว่ารัฐบาลคองแก้ปัญหาคคนลวนใ้ค"

อุทหมัก ชามเทศทอง ประธานสหภาพแรงงานการรถไฟแห่งประเทศไทย
"โดยเฉพาะใ้คนี้ เขาพยายามจะเอากรรมกรใ้คแปะกับมลนิชิสายใจไทย แปะกับชมรมแม่บ้าน แปะกับก่อ.รมน. ซึ่งเหตุผลไม่สมควรเลยที่กรรมกรจะทองไปแปะใ้คกับเขาอย่างนี้ ซึ่งถาคหากวาคเราไปขอควมร่วมมือจากกลุ่มต่างๆ เราก้ทำได้ แต่ใ้คนี้ เขาเอาไปแปะใ้ค ทำให้เอกลักษณ์ของกรรมกรมันหายไป"

รทท.ชาญ มนุชรรม รองประธานสภาองค์การนายจ้าง,กรรมกรการแรงงานสัมพันธ์

ธนาคารชาติรายงานภาวะเศรษฐกิจไทย-ควรระมัดภัย ออมทรัพย์ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

ในนี้มีมีการนำเข้าสู่สินค้าพิเศษที่มีไว้รวมอยู่ในสถิติการนำเข้าของกรมศุลกากร คือ เครื่องบินของบริษัทการบินไทยจำนวน 4 ลำ มูลค่ากว่า 25,000 ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อปรับตามบัญชีสถิติการค้าระหว่างประเทศจึงมียอดขาดดุลประมาณ 25,543 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่ายอดขาดดุลการค้าปี 2519 กว่าเท่าตัว"

"สรุปรายงานเศรษฐกิจปี 2520 และข้อเสนอแนะ" ของธนาคารแห่งประเทศไทย ลงวันที่ 15 เมษายน 2521 ซึ่งเห็นว่าปัญหาการค้าและดุลการชำระเงิน เป็นปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่งของเศรษฐกิจไทย "และคาดว่าฐานะเงินในอีกปี 2521 เนื่องจากการส่งออกมีแนวโน้มชะลอตัวลงมาก แต่การนำเข้ายังจะเพิ่มต่อไปในอัตราสูง เพราะโครงการใช้จ่ายเงินส่วนใหญ่ที่เอกชนและทางการได้ตัดสินใจไปแล้วในปีก่อนจะต้องได้รับการดำเนินงานตามแผนต่อเนื่อง ไปให้เสร็จสมบูรณ์ในปีต่อไป" ลำพังการขาดดุลชำระเงินปีเดียวในช่วงที่เศรษฐกิจโดยทั่วไปกำลังฟื้นตัวจากภาวะที่ซบเซามาก และมีทุนสำรองที่จะช่วยชดเชยการขาดดุลระยะสั้นได้นั้น "ยังไม่จกิดว่าเป็นปัญหาสำหรับประเทศมากนัก... แต่การขาดดุลในระดับสูงมากต่อเนื่อง เป็นที่วิตกกังวล หลังจากเศรษฐกิจนอกภาคเกษตรภายในประเทศได้ฟื้นตัวกลับเข้าสภาพปกติแล้ว และผลผลิตการเกษตรได้ลุล่วงจนทำให้รายได้จากการส่งออกไม่เพิ่มขึ้นเช่นที่จะเป็นไปในปี 2521 นี้ ย่อมแสดงถึงการที่ประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะขยายการใช้จ่ายเร็วเกินกว่าที่ฐานะการเงินและการผลิตภายในประเทศจะรับได้" ธนาคารชาติจึงได้เสนอให้รัฐบาลเปลี่ยน"แนวนโยบายเศรษฐกิจจากการกระตุ้นและเป็นกลาง"มาเป็นการให้รัฐบาลและเอกชนระมัดภัยชั่วคราว

ข้อมูลของกรมแรงงานแสดงว่าในปี 2520 มีว่างงานประมาณ 1.2 ล้านคน หรือร้อยละ 5.7 ของกำลังแรงงาน การสำรวจของธนาคารชาติในเขตกรุงเทพฯและจังหวัดใกล้เคียง เมื่อปลายปี "แสดงว่าอัตราการเพิ่มของการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมที่อยู่ในเขตนครหลวงยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เมื่อเทียบกับการขยายตัวของผลผลิตซึ่งอยู่ในระดับสูง" สรุปรายงานเศรษฐกิจปี 2520 ของธนาคารชาตินี้ไม่ได้กล่าวหาว่า ข้อเสนอที่จะให้ใช้นโยบายระมัดภัยจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ปัญหาการว่างงานเพียงไร อีกทั้งธนาคารชาติไม่ใคร่ระบุว่า การว่างงานเป็นปัญหา ไม่มีข้อเสนอแนะใดๆเพื่อการแก้ปัญหานี้โดยเฉพาะ

นอกจากปัญหาดุลการชำระเงินแล้ว ธนาคารชาติวิเคราะห์ว่า ปัญหาสำคัญที่เสนอแนะให้แก้ไขแก่ ปัญหาเงินเฟ้อและการช่วยเหลือเกษตรกรในชนบทกับปัญหาการครองชีพ ธนาคารชาติเห็นว่านโยบายช่วยเหลือชาวนาชาวนาไร่ โดยรับควนที่รัฐบาลได้ทำไปแล้วนั้นเหมาะสม แต่ควรมีมาตรการเพิ่มเติม เช่น รักษาระดับราคาข้าวเปลือกในประเทศให้อยู่ในเกณฑ์สูง ส่งเสริมให้ใช้เทคนิคใหม่ๆในการเพาะปลูก ขยายการให้สินเชื่อ ส่งเสริมให้ชาวนาขยายเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปรังโดยคงมีนาชลประทานให้ควย "มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลจะต้องยอมเสียสละความสะดวกในการผลิตกระแสไฟฟ้าบาง เพื่อแจกเอาน้ำมาใช้เพื่อการชลประทานในเขตที่มีการปลูกข้าวนาปรังใหม่ๆที่สุกเท่าที่จะทำได้" (ประโยคเหล่านี้จากรายงานของธนาคารชาติสะท้อนถึงเรื่องใหญ่เรื่องหนึ่งที่ถกเถียงกันในวงการศึกษาการระหว่างเขตของการนำกับเขตของการไฟ และมีชาววมเกรงทั้งในกรม, ก็มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องนี้)

การแก้ปัญหาสำคัญทั้ง 3 นี้ มีส่วนเกี่ยวข้องกันมาก การส่งเสริมการปลูกข้าวนาปรังจะทำให้ปริมาณข้าวที่ส่งออกไม่ลุล่วง "อันจะเป็นการผ่นปรนความรุนแรงของปัญหาดุลการชำระเงินขาดดุลลงได้อย่างดีควย" แล้ว ยังช่วยแก้ปัญหาการครองชีพโดยบาง ส่วนมาตรการที่ธนาคารชาติเสนอให้ระมัดภัยการใช้จ่ายเงิน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาดุลการชำระเงิน ก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาการครองชีพ เพราะเชื่อเพลิงเป็นสินค้าจำเป็นที่ราคาแพงขึ้น ทำให้ราคาสินค้าภายในประเทศแพงขึ้น ธนาคารชาติเสนอให้รัฐบาลใช้นโยบายระมัดภัยเพื่อแก้ปัญหาการขาดดุลค่าแพงควย "อุปสงค์ที่ลดลงจะช่วยลดแรงกดดันทางด้านการขาดดุลค่าแพงควยในที่สุด" ซึ่งหมายความว่า ภาครัฐบาลและประชาชนผู้มีรายได้น้อยไม่ควรใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายก็จะต้องไม่ขึ้นราคาสินค้า หรืออาจคงลดราคาลงเพื่อที่จะให้ขายสินค้าได้ นอกจากนี้ ธนาคารชาติเสนอให้ป้องกันไม่ให้มีการค้ากำไรเกินควรสำหรับสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพของประชาชนผู้มีรายได้น้อย และไม่ให้เกิดภาวะสินค้าเหลาขึ้นเพิ่มขึ้น สำหรับผู้มีรายได้น้อยในหัวเมือง "จาเป็นที่รัฐบาลจะต้องพิจารณาปรับปรุงอัตราค่าจ้างและเงินเดือนให้สูงขึ้น และ/หรือเร่งรัดให้มีการปรับปรุงสวัสดิการ"

อย่างไรก็ตาม มีภาวะเศรษฐกิจหลายด้านที่ก่อกวนในปี 2520 เศรษฐกิจของไทยขยายตัวในอัตราสูงขึ้นเรื่อยๆ รายได้จาก การส่งออกยังอยู่ในระดับสูง (แต่ในปี 2521 อาจได้รับผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ) ปริมาณการผลิตของสถานประกอบการอุตสาหกรรมในเขตนครหลวงได้เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอตลอดปี โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง เคมีภัณฑ์รวมน้ำมันปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์กระดาษ และเครื่องจักรอุปกรณ์ รายได้จาก การท่องเที่ยวก็สูงขึ้น

ผู้สื่อข่าว นิตกรไทย

ปุ๋ย-เลิกประกาศเก็บภาษี

หลังจากที่รัฐบาลประกาศเก็บค่าธรรมเนียมการสั่งปุ๋ยเข้าประเทศในอัตรา 20% ของราคาสั่งเข้าเมื่อวันที่ 19 ม.ค.นี้ ตามนโยบายส่งเสริมการลงทุน และบริษัทไทยเซเมนต์ได้มีความมั่นคงดูว่าจะคงระมัดภัยราคาปุ๋ยในประเทศไว้ (ดู นิตกรไทย ฉบับที่ 7 หน้า 13) ทอมมา กองเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรฯ สำรวจพบว่า ราคาปุ๋ยแต่ละชนิดได้ขึ้นราคาถึงกว่าร้อยละ 10 "ธนาคารกรม" ราย

งานใน ตะวันออก (12 พค.) ว่า ทั้งนี้เนื่องจากพ่อค้าส่งเข้าใกล้การตั้งเข้า และโรงงานผสมปุ๋ยของไทยเช่นที่สามลิกปุ๋ยไค้เพียงครึ่งหนึ่งของปริมาณปุ๋ยที่ใช้ในประเทศไทย ทำให้เกิดการขาดแคลน เกษิตทางบริษัทไทยเช่นที่ตราเคยกกล่าวหาว่าหากชาวโรซาวานาคูณโคไม่สามารซื้อปุ๋ยตามราคาที่สามารถถือถือคอดานผวาร ราชการจังหวัดเพื่อหาเรื่องซื้อซื้อมายังบริษัทอีกทีหนึ่ง แต่"ชนาธรรม"รายงานว่าถึงแม้ว่าราคาซื้อขายออกจากโรงงานของบริษัทเป็นไปตามที่สัญญาไว้ก็ตาม แต่ชาวโรซาวานามีอุปสรรคในการทำตามคำแนะนำของบริษัท เพราะยากจน อาศัยอยู่กระจัดกระจาย ยากที่จะถือถือซื้อคอดานผวาร ราชการจังหวัด ซึ่งของผวารกลไกการทำงานของระบบราชการ สำหรับชาวโรซาวานาที่ลงทุนเกินทางซื้อปุ๋ยจากบริษัทโดยตรง ปรากฏว่าพบอุปสรรคอื่น คือเงื่อนไขปริมาณขั้นต่ำและชนิดของปุ๋ยที่บริษัทตั้งขึ้น ซึ่งของใช้เงินอย่างต่ำเพียงละ 5 แสนบาท

ในที่สุด เมื่อ 25 เมย.นี้ รัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ได้ประกาศยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมนำเข้าปุ๋ยเข้าประเทศ โดยทั้งรัฐมนตรีเกษตรและรมท.สำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กล่าวหา บริษัทไทยเช่นที่ตราเคยกกล่าวหาว่า "ชนาธรรม"พยายามผูกขาดสถานะการผูกขาดไม่คั่นสำหรับชาวโรซาวานา เพราะราคาปุ๋ยในตลาดโลกกำลังสูงขึ้น และบริษัทไทยเช่นที่ตราเคยกกับบริษัทศรีกรุง ซึ่งแต่เดิมมีส่วนแบ่งตลาดถึง 70% ในช่วงที่ประกาศเก็บค่าธรรมเนียมไค้เพิ่มส่วนแบ่งในตลาด เพราะบริษัทคู่แข่งที่นำปุ๋ยเข้ามาของลดการค้ายลง บริษัทใหญ่ทั้งสองอาจมีอำนาจมากขึ้น การยกเลิกค่าประกาศดังกล่าวอาจเป็นการช่วยผวารคนหลายปัญหาไปบ้าง และมาตรการอีกประการหนึ่งที่รัฐบาลอาจนำมาใช้คือการประกาศซื้อปุ๋ยและนำไปขายชาวโรซาวานาเอง แต่อย่างไรก็ตาม "ชนาธรรม"กล่าวว่า "ผู้ที่สามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการขึ้นราคาปุ๋ยก็คือ ผู้ที่ซื้อปุ๋ยไว้มาก ซึ่งก็คงไม่พ้นบริษัทไทยเช่นที่ตราเคยกและบริษัทศรีกรุงซึ่งเป็นบริษัทแม่ของไทยเช่นที่ตราเคยก ซึ่งตามชาวกล่าวว่ามีสต็อกปุ๋ยอยู่หลายแสนตัน"

อาทิตย์ (2 พค.) รายงานว่า "นายคิพร้อม ไชยวงศ์เกียรติ นักวิชาการท่านหนึ่งที่ทราบเรื่องราวเกี่ยวกับปุ๋ยเป็นอย่างดี ได้เรียกปุ๋ยที่ผลิตในเมืองไทย...ว่า"ปุ๋ยปีศาจ" เพราะมีส่วนผสมที่ไม่ไค้และละลายเร็วเกินไปเมื่อเทียบกับปุ๋ยที่ส่งเข้า

รวบรวมจาก ตะวันออก 12 พค.21 และ อาทิตย์ 2 พค.21

ธนาคารกสิกรไทย รายงาน เรื่องการค้าระหว่างไทยกับประเทศสังคมนิยม

นับตั้งแต่ปี 2518 ซึ่งเป็นปีที่ยกเลิกประกาศคณะปฏิวัติห้ามการนำสินค้าเข้าจากจีน และไทย-จีนเปิดสัมพันธภาพทางการค้ากันอย่างเป็นทางการ การค้าขายระหว่างไทยกับจีนโดยขยายตัวมาเป็นลำดับ จนกระทั่งบัดนี้จีนเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญที่สุดของไทยในกลุ่มประเทศสังคมนิยมทั้งปวง ในปี 2519 ไทยขายสินค้าให้จีนมูลค่า 1,253 ล้านบาท และซื้อสินค้าจีน 1,462 ล้านบาท และในปี 2520 มูลค่าการส่งออกและนำเข้าเท่ากับ 1,947 และ 1,465 ล้านบาทตามลำดับ ทั้งนี้เทียบไค้กับการค้าขายระหว่างไทยกับรัสเซีย ซึ่งในปี 2519 การส่งออกและนำเข้ามีมูลค่า 38 ล้านบาทกับ 284 ล้านบาทตามลำดับ และในระยะ 9 เดือนแรกของปี 2520 มีมูลค่า 45 กับ 142 ล้านบาท

สินค้าที่ไทยขายให้จีนมากที่สุดในปี 2520 ไค้แก่ น้ำตาล ยางพารา และเส้นใยประคิษฐ์ โดยมีการขายข้าวบ้างแต่น้อยกว่าในปีก่อนๆ ส่วนสินค้าที่ขายให้รัสเซียมากที่สุดขณะนี้ไค้แก่แร่พลอโรไทท์ แต่ก็มีปริมาณลดลงมาก เมื่อเทียบกับปี 2517 เช่นเกี่ยวกับการขายข้าวและยางแผ่นรมควัน สินค้าที่ไทยซื้อจากจีนมากที่สุดคือน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น นอกจากนี้มีเครื่องสมุนไพรมอนำเครื่องจักรกับอุปกรณ์ ฝ่ายเคมีภัณฑ์อินทรีย์ และเครื่องอุปกรณไฟฟ้า สำหรับฝ่าย มอนำเครื่องจักรกับส่วนประกอบ และเคมีภัณฑ์อินทรีย์เป็นสินค้าที่ไทยซื้อจากรัสเซียด้วย นอกจากนั้นยังมีกระดาษและ"ยานบกและส่วนประกอบ"

นายวีรศักดิ์ บิณานนท์ ผู้เขียนรายงาน มีความเห็นว่า "ปัญหาที่จะมีขึ้นเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าระหว่างไทยกับจีนนั้น ก็อยู่ที่ราคาซื้อขายเป็นสำคัญ หากสามารถปรับราคาซื้อขายระหว่างกันให้เป็นธรรมแล้ว ก็คาดว่า จะเป็นประโยชน์แก่ไทยที่จะลดการขาดดุลการค้าและดุลการชำระเงินที่ไทยต้องเสียกับประเทศอื่นๆ เช่นญี่ปุ่นและตะวันออกกลางไค้เป็นอันมาก" ส่วนเกี่ยวกับการค้ากับรัสเซีย นั้น "ในระยะแรกๆจนถึงปี 1975(2518) ไทยเป็นฝ่ายที่ไค้เปรียบในดุลการค้า... และเริ่มจากปี 1976(2519) เป็นต้นมา ไทยเริ่มเสียเปรียบในดุลการค้าแก่รัสเซียเพราะสินค้าออกสำคัญส่งออกไค้ลดลง ... ในขณะที่เดียวกัน ไทยก็นำสินค้าบางประเภทเข้าเพิ่มขึ้น" และเสนอว่ารัฐบาลไทยควรมีนโยบายการค้าต่างประเทศแบบ "เปิดประตู" กับประเทศสังคมนิยม "เชื่อว่า จะช่วยแก้ปัญหาดุลการค้าของไทยไค้บ้าง... ประเทศคอมมิวนิสต์เล็กๆเพื่อนบ้านที่ล้อมรอบไทยอยู่นั้น จะเป็นตลาดระบายสินค้าของไทยไค้เป็นอย่างดีด้วย"

จากสปรชชาวเศรษฐกิจ ธนาคารกสิกรไทย 1-15 เมย.21

ตีพิมพ์ใน เศรษฐกิจการเมือง 8-14 พค.21

หนี้สินชวานา-เท่าไรกันแน่

หลังจากที่กรมการปกครองได้แถลงผลการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับหนี้สินชวานา(ดู มิตรไทย ฉบับที่ 8 หน้า 16) ต่อมา นายค่างสุนทรสารทล อธิบดีกรมการปกครอง ได้เปิดเผยถึงผลการสำรวจหนี้สินชวานาชาวโร เมื่อ 9 เมย.นี้ ว่า มีชวานาชาวโรทั่วประเทศประมาณ 68,000 รายที่เป็นหนี้สิน⁽¹⁾ รวมมูลค่าหนี้สินประมาณ 2,000 ล้านบาท (ถอนบท มิตรไทย หากแล้ว ปรากฏว่าเป็นหนี้สินเฉลี่ยรายละประมาณ 28,500 บาท) เป็นการกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่างๆ 1,600 ล้านบาท จากบุคคลธรรมดาเพียง 406 ล้านบาท นายสุนทร หงส์สงคราม รองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า สำหรับหนี้สินระหว่างชวานากับเอกชนประมาณ 400 ล้านบาทนั้น เป็นหนี้สินที่จะต้อง

(1) หมายเหตุ. ผู้อ่านที่สนใจติดตามข่าวเรื่องนี้อาจสงสัยว่าเหตุไฉนรายงานผลการสำรวจเบื้องต้นของกรมการปกครองที่พิมพ์ใน มิตรไทย ฉบับที่ 8 นั้น ปรากฏว่ามีเกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ถึง 104,423 ราย ซึ่งมากกว่ารายงานล่าสุดนี้ เราขอตอบว่าเรากำลังเหมือนกัน รายงานเกิมนั้นกล่าวควยว่า "ยังต้องกลั่นกรองตัวเลขบางต้นก่อนเพราะยังไม่ไต่พิจารณาว่าหนี้สินใดเป็นหนี้สินเพื่อการประกอบ-
เกษตรกรกรรม และหนี้สินใดเป็นหนี้สินทางอื่น" การที่จำนวนลูกหนี้ลดลงเหลือ 68,000 รายนี้อาจเนื่องมาจากการปรับบัญชีดังกล่าว
แต่ในขณะเดียวกัน รายงานของ ไทยนิกร ที่อ้างข้างต้นกล่าวว่า 68,000 รายนี้เท่ากับร้อยละ 70 ของการสำรวจทั่วประเทศครั้งแรก
(96,000 ราย)" ซึ่งอาจเป็นเพียงการสุ่มตัวอย่างเท่านั้น เราเชื่อว่าเกษตรกรไทยทั่วประเทศมีจำนวนมากกว่า 96,000 ราย

กองบก. มิตรไทย

ห้ามส่งแร่ที่มีกัมมันตภาพรังสีออกนอกประเทศต่อไป

การสั่งห้ามส่งแร่ที่มีกัมมันตภาพรังสีออกนอกประเทศจะบังคับใช้ต่อไป โดยสมาคมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปะกับองค์การทั้งของรัฐ
และของเอกชนได้ตกลงกันเมื่อเร็วๆ นี้ว่า การยกเลิกคำสั่งห้ามดังกล่าวหรือการผ่อนผันใดๆ จะต้องมีผลกระทบต่อโครงการพลังงานปรมาณูของ
ชาติและความมั่นคงของชาติในทางพลังงาน ทั้งนี้ ไม่มีการเสนอรัฐบาลว่าควรจะอนุรักษ์แร่กัมมันตภาพรังสีอื่นๆ เช่นยูเรเนียมควย

วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย 10 พค.21 ที่พิมพ์ใน SWB 15 พค.21

เรื่องวัวควาย

นายละเอียก คงกิจ อธิบดีกรมปศุสัตว์ แถลงว่า กรมปศุสัตว์ได้เตรียมโครงการ 5 ปี เพื่อพัฒนาการปศุสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ ค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งมาจากเงินกมลดค่า 5 ล้านเหรียญที่ธนาคารโลกอนุมัติให้เมื่อปี 2519 จุดมุ่งหมายสำคัญของโครงการนี้คือการ
ขยายอุตสาหกรรมปศุสัตว์ ปรับปรุงรายได้ของประชาชน และพัฒนาที่คินวางเปล่าเพื่อนำมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ โดยในระยะ 5 ปีแรกมี
แผนการที่จะนำที่ดิน 5 แสนไร่มาใช้ในการนี้ และจะมีการทำโครงการปศุสัตว์สาธิต ไคมีการเริ่มปรับปรุงวิธีผสมเทียม ปรับปรุงพันธุ์
และปรับปรุงที่คินเลี้ยงสัตว์โดยการนำพันธุ์จากต่างประเทศมาปลูก มีการขยายพันธุ์โคแม่เพื่อเลี้ยงหัวภาคอีสาน และมีการตั้งสถานีปรับ-
ปรุงพันธุ์กระบือที่จ.สุรินทร์ โดยรวมเมื่อถึงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยเกษตร เพื่อเพิ่มอัตราการเกิดของกระบือ

วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย 26 มีค.21 ที่พิมพ์ใน SWB 26 เม.ย.21

พิชิตศัตรูเศรษฐกิจ-ตายนับล้าน

ในระหว่าง 25-31 มีนาคม ศัตรูเศรษฐกิจของประชาชนไทยตกทำลายลงนับล้าน เท่าที่มีรายงานมาปรากฏว่าผลของการกำจัด
กาฬพิชิตก้นทำให้ต้นทุนของเสียชีวิตไป 12.5 ล้านตัว นายเดิ่ง ช่างนาว่าสวัสดิ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แถลงว่า ผล
ของการปราบหนังกัดกล่าวสามารถที่จะลดการสูญเสียผลผลิตการเกษตรได้ไม่น้อยกว่า 460 ล้านบาท การพิชิตก้นคาเนินไปใน 72 จว.
ในทองที่ 352 อำเภอถึง 21 ถึงอำเภอ รวม 20,031 หมู่บ้าน รายงานไม่ไคแจ้งจำนวนประชาชนที่มากเจ็บจากการถูกหนังกัดแค้น
ข่าวไทย 1 พค.21

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

รองประธานาธิบดีสหรัฐเยือนประเทศไทย

ระหว่างวันที่ 4-5 พฤษภาคม 2521 นายวอลเทอร์ มอนเตล รองประธานาธิบดีสหรัฐ พร้อมภรรยา และคณะ ได้เดินทาง
มาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ นับเป็นส่วนหนึ่งของการเยี่ยมประเทศไทยในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใคคือ ฟิลิปปินส์ ไทย
และอินโดนีเซีย กับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ หมายกำหนดการของนายมอนเตลในครั้งนี้ไครวมถึงประเด็นทางที่สลับซับซ้อนที่กำลัง
เกิดขึ้นกับวงการทศของสหรัฐ กล่าวคือ (ก) ทำอย่างไรจึงจะทำให้พันธมิตรในเอเชียเชื่อว่าสหรัฐยังคงมีขอบพันอยู่ในคานความปลอด
ภัยของภูมิภาคนี้ทั้งๆ ที่กำลังมีการลดกำลังทางทหาร (ข) สหรัฐต้องการแสดงออกถึงความสัมพันธ์นตการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
ในภูมิภาคนี้ทั้งๆ ที่ไม่ไคแสดงความปรารถนาที่จะค้าเงินคาลของเงินดอลลาร์ที่กำลังลด (ค) ทำอย่างไรจึงจะแสดงให้เห็นว่า
ทำเนียบขาวไคหาความกลมคูลยระหว่างการรณรงค์ของสหรัฐเพื่อสิทธิมนุษยชนกับความเกี่ยวของของไคในปัญหาของความมั่นคงของภูมิภาค
ส่วนนี้ไคแล้ว

ข่าวไทย รายงานว่ารองประธานาธิบดีสหรัฐไคไคแจ้งกับนายกรัฐมนตรีไทยว่า แม้สภาพการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับฐานะของสหรัฐในภูมิภาค
นี้จะเปลี่ยนแปลงไป ความผูกพันทางคานความมั่นคงปลอดภัยระหว่างหลายชาติและระหว่างไทยกับสหรัฐยังคงมีอยู่ ความรุ่งเรืองมั่งคั่ง
และความเป็นเอกราชของไทยที่ดำรงอยู่มาโดยตลอดนั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญสูงของสหรัฐ และในโอกาสนี้ไคไคนำคานุมัติของ
ประธานาธิบดีสหรัฐมาควยสำหรับการที่ประเทศไทยขอซื้อเครื่องบินขับไล่และทิ้งระเบิดแบบ เอฟ 5 อี จำนวน 18 เครื่อง มีมูลค่าประ
มาพ 1800 ล้านบาท เพื่อใช้ในการคอคคานการรุกรานของเวียคนามหรือประเทศเพื่อนบ้านประเทศอื่น

ข่าวไทย ระบุว่าในปัญหาคอพพิลกันนั้น นายมอนเตลกล่าวว่ารัฐบาลไทยสมควรไครับการยกย่องและสนับสนุนจากประเทศต่างๆ ใน

ความพยายามเพื่อจัดการกับผู้อพยพ สหรัฐเองก็พร้อมที่จะกระทำเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเร็ว รองประธานาธิบดีสหรัฐได้รับมอบหมายจากประธานาธิบดีใหม่สิทธิเสนอให้เงินจำนวนไม่เกิน 2 ล้านเหรียญสหรัฐ เพื่อใช้ในการศึกษาและวางแผนระยะยาว เกี่ยวกับปัญหาผู้อพยพ และเมื่อแผนนี้เสร็จเรียบร้อย สหรัฐก็พร้อมที่จะทำงานร่วมกับนานาชาติในโครงการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพพลัดถิ่น ในข้อแถลงของนายมอนเคลและคำให้สัมภาษณ์ของพลเอกเกรียงศักดิ์ สหรัฐให้สัญญาว่า ในโครงการผู้อพยพพลัดถิ่นชาวอินโดจีนที่สหรัฐจะรับไว้มี 25,000 คนนั้นจะมี 20,000 คนที่ไปจากประเทศไทย ไทยจะได้รับความช่วยเหลือในด้านการเงินเรื่องผู้อพยพพลัดถิ่นมากขึ้น และสหรัฐจะขอให้ชาตินานาชาติช่วยกันรับผู้อพยพพลัดถิ่นด้วย

ประเทศไทยและสหรัฐโคลงนามร่วมกันในข้อตกลงให้เงินกู้ระยะยาว-ดอกเบี้ยต่ำ จำนวน 110 ล้านบาท ซึ่งสหรัฐได้ให้เพื่อโครงการอนามัยชนบทของไทย ประเทศไทยจะท่องเที่ยวดอกเบี้ยปีละ 2% ในสิบปีแรก และจากนั้นก็ปีละ 3% ในปีที่ลงนาม พลเอกเกรียงศักดิ์กล่าวก่อนหน้านี้ว่า การลงนามในข้อตกลงให้เงินเพื่อการวางแผนประชากรในสวนทองดินและโครงการเพื่อสุขภาพและอนามัยขั้นพื้นฐาน นับว่าเป็นตัวอย่างสำคัญของความร่วมมือซึ่งไทยต้องการนำไปใช้ในการลดความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมและเศรษฐกิจ และใช้ในการเร่งการพัฒนาเพื่อให้เกิดสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของชาวไทยส่วนใหญ่ในชนบท

เช้าวันที่ 5 พค. รองประธานาธิบดีสหรัฐพร้อมกับภรรยาและคณะได้เดินทางไปเยี่ยมศูนย์อพยพชั่วคราววากินแกง เจ้าหน้าที่ของศูนย์ได้นำคณะชมสถานที่และกล่าวแนะนำ ต่อจากนั้นคณะของรองประธานาธิบดีได้พบกลุ่มผู้อพยพพลัดถิ่น ในคำแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ก่อนหน้านี้กล่าวไว้ว่า ศูนย์อพยพชั่วคราววากินแกงเป็นที่พักของผู้อพยพพลัดถิ่นที่กำลังจะออกเดินทางต่อไปยังประเทศที่สาม ผู้อพยพเหล่านี้จะพักอยู่ประมาณ 10 วัน เพื่อรอเตรียมการเกี่ยวกับเอกสารการเดินทางและหนังสือรับรองสุขภาพ ในวันนั้นมีผู้อพยพอยู่ที่ศูนย์ฯ 640 คน เป็นชาวเวียดนาม 238 คน ชาวกัมพูชา 60 คนและชาวลาว 342 คน

นิตยสาร FEER วิเคราะห์ว่า นายมอนเคลสามารถเปลี่ยนประเด็นของสิทธิมนุษยชนในไทยให้กลายเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ ในเรื่องให้นายมอนเคลให้ความสนใจคือผู้อพยพพลัดถิ่นจำนวนกว่า 100,000 คนในแดนถิ่นไทย นายมอนเคลไม่เพียงแต่จะหันเหประเด็นนี้ออกจากกรุงเทพฯ ไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นคอมมิวนิสต์ทั้งสามในอินโดจีนเท่านั้น แต่ถือโอกาสเปิดโครงการระหว่างชาติเพื่อแก้ปัญหาที่คล้ายคลึงกันด้วย ส่วนที่สหรัฐเปิดรับผู้อพยพปีละ 25,000 คน โดยที่มาจากประเทศไทยประมาณ 15,000-20,000 คนนั้น นับว่าเป็นการเริ่มคืนของการบริหารงานของนายคาร์เตอร์ที่น่าประทับใจมาก เพราะโครงการนี้อาจจะเป็นโครงการที่มีระยะเวลายาวนานกว่าช่วงเวลาที่ผ่านมาที่ประธานาธิบดีคาร์เตอร์จะอยู่ในตำแหน่งด้วย ข้อค้นพบที่สองของนายมอนเคลก็คือเงิน 2 ล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งรวมคณะหนึ่งของนายมอนเคลเรียกว่าการหาเงิน"เมล็ดเงิน"ลง ไปสำหรับ"การปฏิบัติการระยะยาวเพื่อร่วมมือกับรัฐบาลไทย" ซึ่งเป็นที่เข้าใจกันว่าเป็นโครงการเพื่อให้อพยพที่มีท่ามาหาถิ่นในไทย นอกเหนือไปจากเงิน 2 ล้านเหรียญในครั้งนี้นายมอนเคลได้ให้ความมั่นใจสัญญาต่อพลเอกเกรียงศักดิ์ว่า สมาชิกของประเทศที่พัฒนาแล้วจะให้ความช่วยเหลือทางวัตถุ"เป็นจำนวนที่มากกว่านี้มากในภายหลัง นิตยสาร Newsweek เอยถึงความช่วยเหลืออันนี้จะเป็นเงินรวมทั้งหกประมาณ 50 ถึง 60 ล้านเหรียญสหรัฐ บทความของหนังสือพิมพ์ Washington Post (ลงใน IHT 6-7 พค.21) ก็อ้างคำพูดของเจ้าหน้าที่ในคณะนายมอนเคลว่าถ้าได้เงินมาพอเพียง รัฐบาลไทยอาจจะให้ที่กึ่งหลักแหล่งแก่ผู้อพยพด้วย

เป็นที่น่าสังเกตว่าการเดินทางไปเยือนเมืองไทยของนายมอนเคลครั้งนี้สร้างความไม่พอใจแก่บรรดาหนังสือพิมพ์ไทยเป็นอย่างมาก ใม่มีการประท้วงกันที่โรงแรมเอราวัณในวันที่ 5 พค. (อ่านรายละเอียดใน มิตรไทย ฉบับหน้า 19) แต่ข่าวเกี่ยวกับข้อตกลงเรื่องผู้อพยพพลัดถิ่นได้รับความสนใจจากหนังสือพิมพ์นานาชาติหลายฉบับด้วยกัน

วิทยุสเปก. กระจายเสียงคำวิจารณ์การเยี่ยมประเทศไทยของนายมอนเคลและคณะครั้งนี้ว่า การเยี่ยมครั้งนี้ไม่มีอะไรมากไปกว่าการมาออกคำสั่งให้รัฐบาลเกรียงศักดิ์ปฏิบัติตามนโยบายการรุกรานของสหรัฐในภูมิภาคนี้และนโยบายการกดขี่ประชาชนไทยอย่างป่าเถื่อน การจําานของ"รัฐบาลเกรียงศักดิ์สมมุติรับใช้ผู้ซื้อสัตย์" ยิ่งทำให้นายมอนเคลเหยียดเหยียดยิ่งขึ้น ทำให้เขาเข้าใจผิดไปว่าไทยเป็นอาณานิคมของสหรัฐ นำเอาการจลาจลจำนวนมากเข้ามาเตรียมการรักษาคำความปลอดภัยให้เขา ตัวอย่างก็คือการห้ามนักหนังสือพิมพ์ต่างชาติที่มีบัตรนักหนังสือพิมพ์ออกโดยกระทรวงการต่างประเทศของไทยให้ไปหาข่าวในศูนย์อพยพชั่วคราววากินแกง การกระทำของตัวแทน"จักรวรรดินิยมสหรัฐ"นี้ ผู้ที่จะทนอยู่ได้ก็คือ"รัฐบาลเกรียงศักดิ์ขายชาติ"เท่านั้น กลุ่มเกรียงศักดิ์จะเอาอิสรภาพ ธิปไตย และผลประโยชน์ของประเทศเขาแลกกับความช่วยเหลือของสหรัฐโดยการยอมให้สหรัฐใช้ประเทศไทยเป็นฐานทัพต่อไปตามสนธิสัญญาฉันทานหรือสโป. เครื่องบินเอฟ 5 อี 18 ลำและเงิน 110 ล้านบาทนั้น สหรัฐให้ไว้สำหรับปรามปรามประชาชนไทยที่กำลังลุกฮือขึ้นต่อสู้ด้วยอาวุธ

รวบรวมจาก ชาวไทย 5 พค.21, FEER 19 พค.21, Newsweek 15 พค.21, IHT 6-7 พค.21, วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย 4 และ 5 พค.21 ที่พิมพ์ใน SWB 8 และ 9 พค.21, วิทยุสเปก. วันที่ 4,6,7 พค.21 ที่พิมพ์ใน SWB 8 และ 10 พค.21

ไทยกับจีน

ทั้งแก่พลเอกเกรียงศักดิ์ รมช.นันทน์และคณะได้เดินทางไปเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างเป็นทางการในระหว่างวันที่ 29 มีค.-5 เมย.2521(ดู มิตรไทย ฉบับที่ 8 หน้า 6)แล้ว เป็นที่น่าสังเกตความที่ชาวไทยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสองประเทศในระบอบกึ่งทางกันเกิดขึ้นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องคณะบุคคลในอาชีพทางราชการของไทยเดินทางไปเยือนประเทศจีน มีการพูดถึงการแลกเปลี่ยนความ

รู่ทางเทคนิคกับจีน และการ เชื้อเสด็จเยือนประเทศจีน ชาวต่างชาติที่เกิดขึ้นพอจะสรุปได้ดังนี้

(1) พลเอกเกรียงศักดิ์ก็พูดถึงการเยี่ยมประเทศไทยเมื่อเร็ววี่นี้ (ออกอากาศทางวิทยุแห่งประเทศไทย 14 เมย.) ว่า จีนมีทางเป็น ลักคาวูฮวารายสำคัญของไทย คนในจีนรับประธานชาวที่ไทยผลิตทั้งปีโคทมภายในส่วน จนกระทั่งบัดนั้นไม่ใคร่ปฏิบัติจากประเทศ ไค้วาควายการ เยือนประเทศจีนของเขาเมื่อเร็ววี่นี้ ทั้งนี้เพราะเป็นการเดินทางโดยมิทฎภาพ ไม่มีอะไรเกี่ยวกับประเทศที่สาม รวมทั้ง สหรัฐและสหภาพโซเวียต ทุกเรื่องทีไ้พูกถันลวนแต่เกี่ยวกับไทยและจีนเท่านั้น ไม่มีผลคอมลประโยชน์ของประเทศไค้วาทั้งสิ้น

SWB 17 เมย.21

(2) การกราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถไปเยือนเมืองจีน เมื่อวันที่ 19 เมย. นายไฉ เจอ หมิน เอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทย ไค้วาจากหมายกรวมบังคมทูลให้เสด็จไปเยือนจีน ในโอกาสเดียวกัน พลเอกเกรียงศักดิ์ก็ไ้ท้จกหมายแก่นายไฉ เจอ หมิน เพื่อเชิญประธานหัว ก๊วะ เป็งและนายเค็ง เสี่ยว ผิง รองนายกรัฐมนตรี มาเยี่ยมประเทศไทยควย ในวันเดียวกันนายประสิทธิ์ ณรงค์เดช รมช.คมนาคม ไ้ให้สัมภาษณ์ออกทางวิทยุแห่งประเทศไทยวาทจีนไป เยี่ยมเขาในวันนั้นเพื่อเป็นการตอบแทนการ เยี่ยมครั้งก่อน เพื่อการทบทวนถึงความปรารถนาที่จะทำการตกลงเกี่ยวกับการบินและเพื่อเป็น การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเยี่ยมเมืองไทยของนายเค็ง เสี่ยว ผิง หรือประธานหัว ก๊วะ เป็ง ทีจะมีขึ้นในเร็ววี่นี้ควย

วิทยุแห่งประเทศไทย 19 เมย.21 ศีพิมพ์ใน SWB 21 เมย.21

(3) คณะบุคคลและคนไทยไปเยี่ยมและเที่ยวประเทศจีน มีข่าวเกี่ยวกับกลุ่มคนไทยต่างๆเดินทางไปยังประเทศจีนควยวัตถุประสงค์สูงคักต่างๆกัน เป็นค่นว้าเพื่อท่องเที่ยว เพื่อกระชับสัมพันธ์ไมตรี และเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ กลุ่มบุคคลและบุคคลเหล่านี้เทาทพอทราบจากรายงานข่าวไค้วา คณะนักท่องเที่ยวก่อรวกควยนายทหารระดับนายพลและครอบครัวหลายคน คณะนักกีฬาไทย นำโดยนายสรรเสริญ ไกรจิตติ ประธานศาลแพ่ง คณะตัวแทนจากสมาคมส่งเสริมการกีฬาของไทย นำโดยหลวงชาติกระทำการ โกลศล คณะบุคคลในวงสังคมเมืองไทย นำโดยนายอินทร์ จันทรสถิตย์ อัครมท.เกษตร คณะหนึ่ง กับอีกคณะหนึ่งนำโดยนายเศวต เปี่ยมพงษ์สานต์ อัครรองนายกรัฐมนตรี คณะบุคคลของสมาคมกรีฑาแห่งประเทศไทย นำโดยพันเอกอนุ รมยานนท์ กลุ่มนักวิชาการ นำโดยท.กระมล ทองธรรมชาติ คณะคิคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักข่าวจีนใหม่ 14,19,21,24,25 เมย. และ 13 พค. ศีพิมพ์ใน SWB 17,25,29 เมย. และ 3,16 พค.21

(4) ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ นายอม วสุรัตน์ ประธานหอการค้าไทยไค้วาไ้เปิดเผยว้าไค้วาให้สถานทูตจีนจ้กให้คณะผู้แทนการค้าไทยไปเยือนจีนภายในวันที่ 15 พค. คักว้าจะเป็นระยะเวลา 3 วันเพื่อการเจรจากันทางด้านการค้าระหว่างผู้แทนของสองประเทศ คณะผู้แทนจะประกอบด้วยตัวแทนของรัฐบาลไทยไม่คักว้า 20 คนเพื่อเจรจาเกี่ยวกับการซื้อน้ำมันจากจีน และเพื่อส่งสินค้าไทยไปขายที่ประเทศจีน ไค้วาญพวรว้า ถั่ว และกระสอบ นอกจากนี้ นายปรีดา กรรณัฐ รมท.เกษตรและสหกรณ์ ไ้ให้สัมภาษณ์ทางวิทยุแห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 2 พค.21 ว่า ทางกระทรวงไค้วาเสนอให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อศึกษาเรื่องการแลกเปลี่ยนความรู้ทางเทคนิคกับประเทศจีน เรื่องราวที่อาจจะหารือกันก็ไค้วาเทคนิคการชลประทาน การปลูกป้าทดแทน และการปลูกพืชหมุนเวียนเช่นที่จีนทำในมณฑลกว๋างตุ้ง

วิทยุแห่งประเทศไทย 26 เมย.และ 2 พค.21 ศีพิมพ์ใน SWB 29 เมย.และ 6 พค.21

(5) การคมนาคม ในคานการส่งเสริมการคมนาคมระหว่างไทยกับจีน นายประสิทธิ์ ณรงค์เดช รมช.คมนาคม ไ้เปิดเผยว้าระหว่างการพบปะกับทูตจีนในประเทศไทย ทูตจีนไค้วาให้กระทรวงคมนาคมส่งผู้แทนไปยังประเทศจีนเพื่อที่จะทำการตกลงเกี่ยวกับการบินระหว่างสองประเทศให้เสร็จสิ้นไป ส่วนความถี่ของการบินนั้นยังไม่คักตกลงกันแน่นอน ทูตจีนกล่าวว้าถ้าไทยกับจีนเปิดการค้าคักท่องเที่ยว-อากาศกันไค้วา นักท่องเที่ยวชาวมาเลย์และสิงคโปร์ก็จะมีมาบินไปจากกรุงเทพฯ ทูตจีนกล่าวว้าไค้วาไ้มีการตกลงกันโดยหลักการว้า เครื่องบินจะบินออกจากกรุงเทพฯไปเซียงไฮ้และญี่ปุ่น และจะกลับไค้วาเส้นทางเดิม

วิทยุแห่งประเทศไทย 20 เมย.21 ศีพิมพ์ใน SWB 26 เมย.21

(6) การเลี้ยงส่งทูตจีน มีการเลี้ยงส่งนายไฉ เจอ หมิน เอกอัครราชทูตจีนเมื่อวันที่ 8 พค. เนื่องในโอกาสทีจะออกเดินทางจากประเทศไทยในวันที่ 15 พค. เพื่อไปรับตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานคักคอกจีน-สหรัฐในกรุงวอชิงตันค้อไป พลเอกเกรียงศักดิ์ นายกรัฐมนตรี ไค้วาลาวกยองความสามัคคีและการพัฒนาในสัมพันธ์ชาติที่คักำเนินไปอย่างเป็นมิตร และมีควมร่วมมือกันจากทั้งสองประเทศ และประชาชนของทั้งสองประเทศ และไค้วาขอบคุณเอกอัครราชทูตจีนทีมีส่วนช่วยในการพัฒนามิตรภาพระหว่างไทยกับจีนในช่วงทีคักำหนดอยู่ นอกจากนี้ ท.อุปคิสร ป้าจรัยงกร รมท.ต่างประเทศ ก็ไค้วาเลี้ยงเป็นเกียรติแก่นายไฉ เจอ หมิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรง โปรดให้เขาเฝ้าทลละอองธุลีพระบาทในวันที่ 10 พค. และไค้วาพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในฐานะทีเป็นขงส่งเสริมสัมพันธ์ภาพไทย-จีนควย นายไฉ เจอ หมินอยู่ในเมืองไทยมาแล้วเป็นเวลาประมาณ 2ปี

จากสำนักข่าวจีนใหม่ 20 เมย.,9 และ 11 พค.21 ศีพิมพ์ใน SWB 22 เมย.และ 13 พค.21, อาทคัย 23 พค.21, และ ไทวี่จู้ 15 พค.21

สพท.วิจารณ์บทบาทของโซเวียตในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในบทความเรื่อง "สหภาพโซเวียตขยายอิทธิพลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อแข่งขันชิงอำนาจกันกับสหรัฐอเมริกา" ของวิทยุสพท. เมื่อวันที่ 10 พค.21 นั้น มีข้อความบางตอนที่น่าสนใจ เช่นว่า ในส่วนทีเกี่ยวกับเมืองไทยนั้น โซเวียตพยายามเข้ามาอิทธิพลนานแล้ว

โดยพยายามสร้างความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่รัฐบาลระดับสูงด้วยการให้ความช่วยเหลือผ่านองค์กรนานาชาติ ใ้ทุนเจ้าหน้าที่ไปลงพื้นที่-
มอสโคว์ ยุ้งกับกิจกรรมรณรงค์และนักเขียน สร้างความสัมพันธ์กับนักการเมืองและนักเขียนบางกลุ่ม และให้เงินช่วยเหลือส่วนหนึ่งสื่อ
บางแห่งโดยผ่านเจ้าหน้าที่สถานทูตและเจ้าหน้าที่สำนักงานชาวทาสส์ โซเวียตให้เงินก่อกองเมี้ยทำยานธนาคารต่างๆเพื่อสร้างสัมพันธ์
ภาพกับนักธุรกิจ นักการธนาคาร และนักการเมืองทุกระดับ และโซเวียตเป็นเครื่องมือทางการ เมืองหรือยืมบริษัทของลูกหนี้เสีย

ยิ่งไปกว่านั้น โซเวียตยังสนับสนุนกลุ่มการเมืองที่ตกอเมริกาหักหลัง และโซเวียตเป็นฐานอำนาจเสนอความช่วยเหลือทางทหารกับ
กลุ่มนักรบกองปฏิวัติเพื่อแลกกับสิทธิสร้างฐานทัพทหาร หรือจัดหาเรือทะเลของไทยเพื่อใช้ทางทหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งโซเวียต
กำลังหาโอกาสดำเนินการพิพาทระหว่างยูนิอานกับอเมริกา หรือการแตกแยกภายในชนชั้นปกครองด้วยกันเอง เพื่อจะเข้าหาฝ่ายต่อต้าน
อเมริกาเพื่อขจัดอิทธิพลของอเมริกา นี่เป็นเพียงตัวอย่างเล็กๆน้อยๆของโซเวียตในการต่อสู้ชิงอำนาจในเมืองไทยกับอเมริกา

ท้ายที่สุด สบต.กล่าวว่า "ประชาชนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเคยได้รับประสบการณ์อันเข้มข้นจากอิทธิพลและการรุกรานของ-
จักรวรรดินิยมอเมริกา และกำลังต่อสู้จักรวรรดินิยมอเมริกา นี้ จะคงไม่ยอมให้จักรวรรดินิยมสังคมนิยมโซเวียต ขยายอิทธิพลเข้ามาใน
บริเวณนี้เพื่อทดแทนอเมริกา ประชาชนจึงมีกติกาลักกันคึกคักและต่อต้านความพยายามของอภิมหาอำนาจทั้งสองที่จะเข้ามาใช้อำนาจให้
ถึงที่สุด และจักรวรรดิบาลปฏิวัติที่ทำการก่อกบฏด้วย

SWB 16 พค.21

นายกรัฐมนตรียุโรป

เมื่อวันที่ 10 พค. พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยคณะซึ่งประกอบด้วยคว.อุปคิรี ปาจารย์กร รมท.
ทางประเทศ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ รมช.มหาดไทย นายปรก อัมระนันท์ รมช.พาณิชย์ พลเอกเจริญ พงษ์พานิช เสนาธิการทหาร
พลเอกเสริม ๗ นคร ผู้บัญชาการทหารบก พลเอกพร ธนะภูมิ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี โคเคินทางไปยังกรุงวอชิงตัน ประเทศพม่า
อย่างเป็นทางการเป็นเวลา 3 วัน เพื่อหารือในเรื่องพรมแดนระหว่างประเทศ ปัญหาอุทกภัย และการลักลอบขนสินค้าเถื่อน ท่อจาก
นั้น พลเอกเกรียงศักดิ์โคเคินพบประธานาธิบดีเนวิน พลเอกสันย เลขาธิการของสภาแห่งรัฐ และพบกับนายเมือง เมือง คา นายกรัฐ-
มนตรี วิฑูรย์รังกรายานเมื่อวันที่ 10 พค.ว่า การพบปะเจรจากันระหว่างนายกรัฐมนตรีทั้งสองทำให้ได้หารือกันในเรื่องที่เป็นที่สนใจ
ร่วมกันตามกลางบรรยากาศที่จริงใจและเป็นมิตร

ในงานเลี้ยงต้อนรับเมื่อวันที่ 11 พค. พลเอกเกรียงศักดิ์โคเคินกล่าวขอบคุณในการต้อนรับอย่างอบอุ่น และกล่าวท่อนหนึ่งว่า
"ประชาชนชาวไทยปรารถนาที่จะอยู่อย่าง เป็นมิตรกับประเทศเพื่อนบ้านทุกประเทศรวมทั้งพม่า วัตถุประสงค์ของการมาเยี่ยมพม่าครั้งนี้
ก็เพื่อหาทางบูรณะสัมพันธ์ไมตรีที่มีอยู่และขยายความร่วมมือกันในคาบสมุทรอินโดจีน" เมื่อเดินทางกลับมาถึงกรุงเทพฯแล้ว พลเอก
เกรียงศักดิ์โคเคินเปิดเผยว่า การพบปะเจรจากับประธานาธิบดี เลขาธิการของสภาแห่งรัฐ และนายกรัฐมนตรียุโรป ว่าด้วยความร่วมมือระ-
หว่างประเทศทั้งสองในอนาคตนับว่าเป็นที่น่าพอใจอย่างมาก การเจรจากันครั้งนี้จะนำไปสู่ความร่วมมือที่เพิ่มขึ้น นายกรัฐมนตรียุโรป
โคเคินแจ้งต่อฝ่ายพม่าว่ารัฐบาลไทยจะไม่ยินยอมให้ชนพม่ากลุ่มน้อยกระทำการต่อต้านประเทศพม่าจากดินแดนไทยเป็นอันขาด อย่างไรก็ตาม
เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศพุทธศาสนา ก็อาจจะต้อนรับคนที่หนีภัยมา แต่ก็ต้องขอสงวนความเห็นพม่ากลุ่มน้อยที่มีอาวุธก็ถูกขับไล่ออก
จากประเทศไทยไปบ้างแล้ว รัฐบาลไทยจะพยายามขับชนพม่ากลุ่มน้อยทุกกลุ่มออกจากแดนดินไทยเพราะชนพม่า ไม่นับความสนใจมา
เป็นเวลานานแล้ว มายกั้นนับว่าเป็นวาระที่จะใช้มาตรการแก้ไข

รวบรวมจากวิทยุกรุงเทพ 10 และ 11 พค.21 ที่พิมพ์ใน SWB 12 และ 13 พค.21, วิทยุแห่งประเทศไทย 8 พค.21
ที่พิมพ์ใน SWB 12 พค.21

ไทยกับพม่าพลัดถิ่น

มีรายงานข่าวออกทางวิทยุแห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 24 เมย.21 เกี่ยวกับพม่าพลัดถิ่น พอสรุปได้ว่า ตัวแทนของพม่ากลุ่มต่างๆ
โคกกลางจะเคลื่อนย้ายกองกำลังและค่ายทหารออกจากเขตไทยภายในวันที่ 20 พค.นี้ แม้ว่ารัฐบาลไทยไม่มีความประสงค์ที่จะทำอะไรที่
จะทำให้เกิดความวุ่นวาย ไม่เป็นมิตรกับพม่าพลัดถิ่นกลุ่มนี้ก็ตาม ทางรัฐบาลไทยจะไม่ยอมให้กิจกรรมต่างๆอันเป็นการต่อต้านรัฐบาลพม่าเกิด
ขึ้นจากเขตไทย สำหรับชนพม่าที่เป็นพลเรือนและไม่ติดอาวุธ ทางเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยจะอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทยไปเป็นการชั่วคราว
ตัวแทนของพม่าพลัดถิ่นรับทราบนโยบายของรัฐบาลไทย และตกลงจะปฏิบัติตามและโคลงนามในเอกสารควย

อนึ่ง นายควิ น้อยฉวี รมช.มหาดไทย โคเคินแจ้งต่อสื่อข่าวว่าบรรดาคนงานทางชาติจะคงออกจากระนองภายในสิ้นปีนี้ จากราย
งานที่ว่าทางเหมืองแร่นอกเขตของงานข่าวพม่าเพราะจะแข็งแรงนั้น อันที่จริงแล้วมีสาเหตุมาจากกรณีที่ค่าจ้างแรงงานชาวพม่าต่ำกว่าการ
พม่าออกจากระนองจะมีขึ้น เป็นส่วนกลุ่มก่อน กลุ่มแรกจะออกไปประมาณเดือนมิถุนายนและจะออกไปทั้งหมดภายในสิ้นปีนี้

วิทยุแห่งประเทศไทย 24 เมย.และ 10 พค.21 ที่พิมพ์ใน SWB 26 เมย.และ 12 พค.21

สถานการณ์ชายแดนไทย-พม่า

พล.ท.ท.เสริม ยะเกษม รองผู้บัญชาการตชค.แถลงว่า สถานการณ์ชายแดนไทย-พม่าอยู่ในสภาพปกติ และทางไทยจะต้องปราบ-
ปรามการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาจากพม่าด้วย

นอกจากนี้ ยังมีเรื่องเพิ่มเติมอีกว่ามีโรงเรียนคอมพิวเตอร์ไทยในกัมพูชา เรียกว่า "รร.81" ทั้งนี้เป็นการให้สัมภาษณ์ของพล.อ. ศัลย์ ศรีเพ็ญ ผู้บัญชาการกองกำลังรวมรบที่ 23 แห่งกิ่งอ.กามเขิง จ.สุรินทร์ ซึ่งกล่าวว่า มีโรงเรียนซึ่งฝึกคนไทยทางการ เมืองและการทหารเช่นน้อย 13 แห่ง ตั้งอยู่ตามชายแดนไทย-กัมพูชาซึ่งแคบทางตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือลงมาถึง จ.ตราด โรงเรียน 81 นั้นตั้งอยู่ในกัมพูชา มีผลสำเร็จออกมาจากโรงเรียนนี้ 3 รุ่นแล้ว รุ่นสุดท้ายมีนักเรียน 83 คนและจบหลักสูตรไปเมื่อวันที่ 17 เม.ย. นี้เอง ในจำนวนนี้มี 18 คน เข้ามอบตัวขอหางานทำ นอกการรายได้กวาดค้อนฝุ่นจากตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปเข้าโรงเรียนต่างๆ ส่วนมากเป็นพวกขบวนการต่อสู้ในทิศทางไกลซึ่งเจ้าหน้าที่ทางการไม่สามารถให้ความปลอดภัยได้ เมื่อก่อนเกิดการร้ายใช้วิธีศึกษาเพื่อเกณฑ์นักเรียนใหม่ แต่เมื่อวันล้มเหลวก็เลยใช้การบังคับ การเรียนนั้นใช้เวลา 2 เดือนก็จบหลักสูตร มีการฝึกทหารและการเมืองหรือวิธีการลางสมอง คนส่วนมากที่โรงเรียนนี้พยายามหลบหนีกลับมา จากปากคาของมอมมอตัวนั้นได้ความว่ามกค.ไทยเป็นผู้จัดการโรงเรียนนี้

ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกันนี้ หนังสือพิมพ์บางกอกเวิร์ลด์ 20 เม.ย.21 (ตีพิมพ์ใน SWB 26 เม.ย.21)อ้างคำพูดของนายทหารชั้นสูงคนหนึ่งว่าคนไทยราว 400 คนจากบริเวณเขตแดนจ.สุรินทร์ บุรีรัมย์และอุบลราชธานี ถูกกักกันตัวโดยพท.และกองกำลัง เขมรแดงอยู่ในกัมพูชา ซึ่งสร้างปัญหาให้กับเจ้าหน้าที่ทางการมากเพราะคนเหล่านั้นจะกลับมามีได้ ก็คือเมื่อสามีภรรยาและเด็กไปที่กัมพูชาพร้อมควยขอมลเกี่ยวกับกำลังทหารไทยหรือแหล่งของขซค. ผกค. ขู่ว่าหากชาวบ้านไม่โคขอมลจึงกล่าว ผลก็คือชาวบ้านไทยก้มมาในไทยในฐานะเป็น "สายลับ" ให้กับผกค.

นอกจากนี้ ไทยนิกร (12 พค.21)ยังได้วิจารณ์สาเหตุการปะทะไปว่าเป็นยิวว่า การที่พล.อ.เกรียงศักดิ์ยังเจาะจงไม่ได้ว่าโจมตีเป็นเขมรไทยกันแน่เน้นแสดงว่า พล.อ.เกรียงศักดิ์ไม่แน่ใจว่าฝ่ายไหนก่อกวน เพราะหากเกิดจากเขมรแดง พล.อ.เกรียงศักดิ์ก็จะสามารถตอบได้อย่างทันควันแล้ว ไทยนิกรให้ข้อคิดควยว่า กัมพูชาน่าจะมุ่งสร้างประเทศมากกว่าจะสร้างศัตรู โดยเฉพาะกับไทย ทั้งยังอาจถึงการทอดอาปาวาจากจิตทวารัน ไม่เดือนที่กักตังไว้ในคืนแค้นกัมพูชาจนการเปลี่ยนแปลง การก่อความวุ่นวายจากเหตุสูญเสียผลประโยชน์ทางการเมือง และทั้งเป็นปริศนาขึ้นมา "ปรากฏการณ์ที่สำแดงออกมานั้น เชื่อแน่ว่าเจ้าหน้าที่ทหารควรววยอมทรมานควยใครกันแน่เป็นคนก่อ ใครกันแน่ที่สร้างสถานการณ์ และใครกันแน่ที่หวังผลประโยชน์ต่อเหตุการณ์นี้" ต่อมา ในวันที่ 17 พค.วิทยุสพ. (ตีพิมพ์ใน SWB 23 พค.21)ก็กล่าวหาหนังสือพิมพ์และประชาชนมรภักดีความยุติธรรมโคขอมลสหรัฐและ "สมุน" ของสหรัฐในไทยว่า ก่อให้เกิดการปะทะตามชายแดนไทย-กัมพูชาและกล่าวหาว่ากัมพูชา ทั้งยังได้กล่าววิจารณ์ถึงกล่าวของ ไทยนิกร (โดยที่ไม่ได้ขอมลชื่อหนังสือ)ควย

ผู้สื่อข่าว FEER (5 พค.21)วิจารณ์เรื่องนี้ไว้อย่างน่าสนใจว่า คอมมิวนิสต์ไทยได้เพิ่มปฏิบัติการทางทหารขึ้นทั่วประเทศเมื่อเร็ววนี้ และพล.อ.เกรียงศักดิ์เองก็ยอมรับว่าในช่วง 2-3 เดือนที่ผ่านมาไทยสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินเนื่องจากการปะทะกับคอมมิวนิสต์เป็นจำนวนมาก อีกทั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติก็ควยให้มีการส่งทหารไปยังพรมแดนเป็นประจำและรวมชาวบ้านให้เข้าอยู่ในนิคมที่ใหญ่ขึ้นเพื่อจะโคปกป้องกันได้ง่ายขึ้น แต่ผู้สื่อข่าว FEER กล่าวว่ามีผู้สงสัยในความสามารถของทหารว่าจะใช้วิธีการทั้ง "หมอบานยุทธศาสตร์" น้อย่างใดผลหรือไม่

ผู้สื่อข่าวคนเดียวกันกล่าวต่อไปว่า บัญชีรายชื่อคนนี้เป็นอุปสรรคใหญ่ก่อนโยบายประนีประนอมหันหน้าเข้าหากันกับกัมพูชา ทั้งพม-เปญและกรุง เพททกลงกันว่าจะกล่าวหา "มือที่สาม" ถึงแมว่าพล.อ.เกรียงศักดิ์จะเน้นในของงเมื่อเร็ววนี้ว่าไม่มีหลักฐานว่าคอมมิวนิสต์ไทยโคความสนับสนุนจากพม-เปญ ทว่าทั้งแต่เนิ่นมาพล.อ.เกรียงศักดิ์ก็จะเป็นท่านองที่ชี้คักกันเองควย และนี่ก็ถึงแก่การควยคนเห็นว่าการยอมรับของพล.อ.เกรียงศักดิ์ว่าทางการกัมพูชาสันสนองคักการ เข้มมอยาง เงียบขานี้เป็นเพราะพล.อ.เกรียงศักดิ์ถูกคักกันจากหมุนายทหารซึ่งไม่พอใจกับนโยบายที่ "อ่อนเกินไป" ของพล.อ.เกรียงศักดิ์

ผู้สื่อข่าวคนนี้เสริมควยว่าน่าสังเกตที่ถึงแม้ว่าขบวนการทหารและพลเรือนส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องการเกี่ยวข้องของกัมพูชากับองค์การ เข้มม พล.อ.เกรียงศักดิ์เองก็เน้นยูลลอคเวลลาวอองค์การนี้ได้รับการสนับสนุนโดยคอมมิวนิสต์ไทย

ผู้สื่อข่าว FEER ทั้งข้อสังเกตอีกว่า เรื่ององค์การ เข้มมนี้ขึ้นมาเป็นหัวข่าวของหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯเมื่อไม่ถึง 2 โมนี่เอง นสพ.ไทยรายงานวอองค์การนี้กล่าวขานาญในคานการบุกโจมตีหมุนายชายแดน การสังหารหมอยางไม่เลือก การวางเพลิง การปลน และการลักพาตัวชาวบ้านนับเป็นรอยๆเขาไปในคืนแค้นกัมพูชา ทว่าเมื่อกอนที่พล.อ.เกรียงศักดิ์จะเป็นนายกรัฐมนตรีนับ ล้อมวลชนไทยมักจะกล่าวหาว่าองค์การปะทะและการสังหารที่พรมแดนนั้นเป็นการกระทำของเขมรแดง แต่ขณะนั้นกลับมากล่าวหาองค์การ เข้มม เมื่อบางกอก - โพสต์ รายงานการจู่โจมในจ.ตราด และกล่าวหาองค์การ เข้มมเป็นครั้งแรกนั้น ความจริงแล้วเชื่อกันว่าองค์การ เข้มมปฏิบัติการทางเหนือของอรัญประเทศซึ่งอยู่เหนือตราดขึ้นไปอีกมาก

ผู้สื่อข่าวกล่าวว่า หนวยสืบราชการลับของไทยยืนยันว่าองค์การ เข้มมเป็นองค์การ รุมระหว่างเขมรแดงและคอมมิวนิสต์ไทย ปฏิบัติการจากเขตแค้นกัมพูชา แต่เจ้าหน้าที่หนวยราชการลับบางคนที่ควยนาในพม-เปญมีโคเกี่ยวข้องกับควยแทยางโค แต่องค์การนี้ตกควมคุมและสนับสนุนโดยเวียคนามเพื่อจะสร้างแนวรบที่ 2 ในเขตแดนไทย-กัมพูชา และเพื่อป้องกันมิให้ไทยและกัมพูชาหันหน้าเข้ารวมมอกัน

ส่วนฝ่ายชายบางคนในกรุงเทพฯนั้น กล่าวในทางตรงกันข้ามว่า องค์การ เข้มมที่วนี้ เป็นแผนของกอ.รมน.และซีไอเอซึ่งต้องการสร้างควมวุ่นวายและก่อควมควมรุกรณา เพื่อจะทำลายและทำให้คนหมควความ เชื่อถือฝ่ายชาย

อย่างไรก็ตาม พวกหัวรุนแรงส่วนมากสนับสนุนการคักการควยของพล.อ.เกรียงศักดิ์ที่วอองค์การนี้ได้รับการสนับสนุนจากคอมมิวนิสต์

ไทย แต่เชื่อว่าฐานที่มั่นอยู่ในเขตแดนไทย มีประโยชน์กับพม่าอย่างที่เจ้าหน้าที่เชื่อกัน ที่น่าสนใจก็คือวิทยุสภ. นั้นไม่เคยกล่าวชื่นชมหรือโจมตีองค์การ เข็มนี้เลย ภายหลังจากการณ 6 ตุลาคมก็ไม่มีหลักฐานแสดงว่าพวกหัวรุนแรง ไทคอมหันเข้าไปในกัมพูชา ทว่าคอมมิวนิสต์ไทยที่อยู่ตามพรมแดนใน เขตไทยรับเอาพวกนี้เข้าไปมากกว่า

นักสังเกตุการณ์อิสระบางคนที่ได้ไปในที่ที่เกิดเหตุก็มีโคพบหลักฐานอันแน่นอนที่แสดงว่าชาวบ้านไทยถูกลักพาตัวเข้าไปในกัมพูชา ผู้สื่อข่าว FEER กล่าวสรุปว่ายังไม่ควรปฏิเสธ เรื่องที่ว่าพวกชาวบ้านอาจถูกลักพาไปยังที่มั่นของคอมมิวนิสต์ในกัมพูชาในเขตแดนไทยเสียทีเดียว ปรึศนาเกี่ยวกับองค์การ เข็มนี้คงจะมีอยู่ต่อไปอีกนานพอควร และคงจะยังสร้างความปลอดภัยให้กับตัวคนจริงหรือไม่

ข้อวิจารณ์ที่นำก็ตามอีกชิ้นหนึ่งเขียนโดย Brian Eads จากกรุงเพทุงลงในสฟ. อังกฤษ The Observer 28 พค.21 มีใจความว่า การเพิ่มปฏิบัติการ ของคอมมิวนิสต์ไทยซึ่งต้องการ จัดตั้ง "เขตปลดปล่อย" ตามแนวพรมแดนไทย-กัมพูชาได้มีผลทำให้แนว - แขนงไทยของทบพวนความพยายามที่จะมีสัมพันธไมตรีกับพมแปดอีกครั้งหนึ่ง ขณะนี้มีการเตรียมการที่จะจัดการ อย่างจริงจังกับกัมพูชาแล้ว นาย Eads อ้างแหล่งข่าวไทยที่รู้ เรื่องที่ว่า ทหารนอกประจำการกำลัง ใ้รับการฝึกและศึกษารัฐที่คล้ายกับของชชช. และหน่วยทหารไค - คิน การฝึกครั้งนี้อยู่ในขั้นป้องกันมากกว่า องค์การ ขวาจัดไคหาเงินซึ่งใช้ในการจัดหาอาวุธให้กับชาวบ้านที่อยู่ไกลกัมพูชา ในขณะเดียวกัน พระภิกษุหัวรุนแรงภายใต้การนำของภิกษุชโศภิตซึ่งไคกำลังใจชาวบ้านไปทำกาารทอส ส่วนการบุกนั้นจะเป็นการระของ เขมร เสรี ซึ่งไคโจมตีเป็นครั้งคราวในเขตกัมพูชานั้น เขมรแดงเข้าไม่มีอำนาจตั้งแต่ปี 2518 แผนก็คือจะไค เขมร เสรี ไคต่อสู้กับ เขมรแดงและ - คอมมิวนิสต์ไทยที่ฐานที่มั่นใน เขตกัมพูชา ซึ่งจะหาให้ทางกรุง เพทุงสามารถปฏิเสธชอกล่าวทว่าไทยโจมตีกัมพูชาโดยตรงไค

นาย Eads ทั้งซ้อสังเกตุว่า พล.อ. เกรียงศักดิ์ได้ปรับปรุงสัมพันธภาพระหว่างไทยกับเวียตนาม ลาว และจีนเป็นอย่างมากในระยะ 7 เดือนที่เขาอยู่ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แคมีไคทำเช่นเดียวกันกับกัมพูชา

กองทัพไทยประมาณไคว่ามีเหตุการณรุนแรงเกิดขึ้น 111 ครั้งด้วยกันในระยะ 4 เดือนที่ผ่านมา แคมีเชื่อว่าชาวมุสลิมรับราชการลับ - ของชาวคะวันตกประเมินตัวเลขไคสูงกว่านี้ 3-4 เท่า

นาย Eads รายงานว่าคนไทยที่ถูกลักพาเข้าไปในเขตกัมพูชานั้นมีประมาณ 1,000 คน และพวกไคก็คนที่หลบหนีออกมาไคนั้นกล่าว ว่าเมื่อเข้าไปอยู่ในเขตกัมพูชาก็ได้รับการเลี้ยงดูอย่างดี ไคให้ทำงานในนา และไครับการอบรมเรื่องความชั่วร้ายของรัฐบาลไทยและ ความถูกต้องของของแนวทางคอมมิวนิสต์

เจ้าหน้าที่ความมั่นคงของไทยนั้นไคคิดว่าวิธีการนี้อาจเป็นการเพิ่มกำลังให้แกพคท. ความมุ่งหมายต่อไปของพวกคอมมิวนิสต์ก็คือ ต้องการจัดตั้ง เขตปลดปล่อยในไทย ซึ่งจะทำให้พรรคเป็นที่ยึดถือในหมูชาวบ้านมากขึ้นและทำให้ฐานของพคท. ขยายใหญ่ขึ้น

นาย Eads รายงานว่าชาวบ้านในบริเวณชายแดนกล่าวอย่างชื่นชมขึ้นเกี่ยวกับความล้มเหลวของกองกำลังรักษาความมั่นคงที่ไม่อาจ พิชิตพวกตนไคได้อย่างเพียงพอ ชาวบ้านพวกนี้เลวาคอมมิวนิสต์ข้ามเขตแดนเข้ามาตามอำเภอใจและบอกแกพวกเขาว่าทั้งแคนี้ตนไคไม่พวก เขาจะปลดปล่อยแล้วและควรจะไปทำงานตามปกติไคแล้ว สิ่งที่เขาบอกนั้นก็คือคอมมิวนิสต์ควบคุมและมีอำนาจในบริเวณนี้ ซึ่งมีระยะ ทางกว่า 5 ไมล์ และมีกาารบอกเล่าเรื่องเช่นเดียวกันนี้ตลอดแนวพรมแดนควย

ไทยเองก็ไคโจมตีค่ายฝึกบงกชในจำนวน 13 ค่ายซึ่งอยู่ในเขตกัมพูชา โดยทางอากาศ พล.อ. เกรียงศักดิ์เองก็ทราบไคว่า กลุ่มนายพลหัวโบร วมฝ่ายขวาและพวกทหารหนุ่มหัวรุนแรงในกองทัพกไควิพากษ์วิจารณ์นโยบายที่อ่อนของรัฐบาล และพวกนี้ไคเป็นผู้ที่จะ - ช่วยหรือทำลายรัฐบาล ไคควย

ประชุมชายแดนไทย-มาเลเซีย

พล.อ. เล็ก แนวมาลี รมท. กลาโหม ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์เมื่อวันที่ 28 เมย. ขณะไปประชุมคณะกรรมการชายแดนทั่วไปไทย - มาเลเซีย ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ว่าทั้งไทยและมาเลเซียจะร่วมกันเพิ่มการตรวจตระเวนชายแดนรวมไคมากขึ้น รวมทั้ง เรื่อง โจร สลัก และการลักลอบนำสินค้าเข้าออกควย ทั้งนี้ ฝ่ายไทยกำลังสร้างฐานทัพเรือขึ้นที่ จ. พังงา และในขณะเดียวกันทางมาเลเซียก็ไคตั้งเรือ ลูกรตระเวนเพิ่มขึ้นอีก 5 ลำเพื่อใช้ในการนี้ นอกจากนี้กันตรี กาซาลี บิน ซารี รมท. มหาดไทยของมาเลเซียยังไคให้สัมภาษณ์ควย ว่าอินโดนีเซียและสิงคโปร์ก็จะไคความร่วมมือควยเช่นกัน (วิทยุ กัวลาลัมเปอร์ 28 เมย. 21 ที่พิมพ์ใน SWB 4 พค. 21)

เกี่ยวกับเรื่องนี้ Peter Hazelhurst ผู้สื่อข่าว The Times (29 เมย. 21) รายงานจากกัวลาลัมเปอร์ว่าพล.อ. เล็ก แสดงว่าไทยไคแผนใหม่โดยนำการบก 2 แห่ง เพื่อต่อสู้กับพวกคอมมิวนิสต์ทางชายแดนทั้งที่กัมพูชาและมาเลเซีย ในขั้นแรก นี้ทหารมาเลเซีย 1 กองพันไคเคลื่อนขามพรมแดนเข้ามาในทางไคของไทยเมื่อวันที่ 27 เมย. เพื่อสมทบกับทหาร ไทยเพื่อปราบปราม วมทอสูกับรัฐบาลชาวมลายู เข็มนี้บรยซึ่งรวมกลุ่มกันอยู่ในฐานลับในเขตเบงก นอกจากนี้ พล.อ. เล็ก ยังไคยืนยันรายงานซึ่งไม่มีหลักฐาน แน่แน่นอนเกี่ยวกับเรื่องที่ว่าฝ่ายคอมมิวนิสต์ไครวมกำลังกับทหาร เขมรแดงที่ชายแดนไทย-กัมพูชา เมื่อถูกถามว่าพวกคอมมิวนิสต์ไทยไครับ การฝึกและความช่วยเหลือจาก เขมรแดงหรือไม่นั้น พล.อ. เล็กตอบว่า "อาจเป็นเช่นนั้นไค ขณะนี้ทางเราไคพของพวกคอมมิวนิสต์ ไทยซึ่งอยู่ในเขตแดนกัมพูชาคควย"

Peter Hazelhurst กล่าวไคว่า นักกาารทคะวันตกเชื่อว่ามีคอมมิวนิสต์ปฏิบัติการในไทยประมาณ 9,000 คนรวมทั้งนักศึก - ษาหัวรุนแรงราว 1,200 คน ซึ่งมีรายงานว่าพวกนี้ไคทำการบุกกรชามเขตแดนเข้ามาจากฐานที่มั่น 4 แห่งในกัมพูชาคควย นอกจากนี้ก็

ยังมีผู้ต่อต้านรัฐบาลมาเลเซียอีกกว่า 2,500 คนซึ่งยังซ่อนอยู่ในที่อันปลอดภัยทางตอนใต้ของไทย หนึ่ง ทั้งพล.อ. เล็กและนายกา-
ชาลี ชาร์ห์ ปฏิเสธอย่างแข็งขันต่อรายงานที่ว่าคอมมิวนิสต์ไทยและมาเลเซียได้รับความช่วยเหลือทางทหารอย่างเป็นทางการจากเวียค-
นาม

ควรรยกเล็กสัญญาไทย-มาเลย์

หนังสือพิมพ์ไทรรงค์แห่งสงขลา วันที่ 1-10 พค. (อ้างถึงใน ไทยนิกร 19 พค.21) คัดค้านปฏิบัติการร่วมไทย-มาเลย์อีกเช่นที่-
ไคท์มาแล้วอย่างสม่ำเสมอ โดยกล่าวว่าการที่กองทัพมาเลย์ 1 กองร้อยพร้อมปืนใหญ่ 3 กระบอกมาตั้งฐานที่กิงอ. ชาริ โท จ.ยะลา
นั้น "เป็นความผิดที่ขัดต่อความรู้สึกและจิตใจของประชาชนชาวภาคใต้อย่างหนัก" ทั้งยังกล่าวควยว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการ โยน
ภาระการปราบให้รัฐบาลซึ่งสูญเสียทั้งผลผลิตและทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ไทรรงค์ เห็นว่ารัฐบาลไทยควรรพหัทธ์อธิปไตยและบูรณาการแห่งดิน
แดนไคเองโดยไม่ของอาศัยผู้อื่น และททหายควยว่า "ควรรพหัทธ์มาเลย์ให้หมดไปจากภาคใตและยกเลิกสัญญาปราบปรามรวมชาย-
แดนไทย-มาเลย์"

สพท. วิจารณ์ปฏิบัติการร่วมไทย-มาเลย์

ในวันที่ 17 เมย.21 วิหุสพท. ไคอ้างนิตยสารฉบับหนึ่งซึ่งวิจารณ์ปฏิบัติการร่วมไทย-มาเลย์ว่า ทหารมาเลย์มิไค้การพินอธิปไตย-
ไทยของไทยโดยเคลื่อนเข้ามาในเขตไทยถึงจ. สุราษฎร์ธานี และมีรยุงจนาทหารเหล่านี้ไค้ฆ่าพลเมืองไทย 3 หรือ 4 คนแล้วควย ทั้ง
ยังกล่าววาปฏิบัติการของทหารมาเลย์นั้นรุนแรงและทวไค้การเคาคุมเท่านั้น ทอมมาเมื่อวันที่ 7 พค. วิหุสพท. วิจารณ์เพิ่มเติมวาปฏิบัติ
การรวมนี้จะนำประเทศไปสูความหายนะ ทหารไทยถูกสั่งให้ไค้นไปข้างหน้าทหารมาเลย์เสมอ และเมื่อมีการปะทะไค้นทหารไทยมิไค้จะ
ถกยิงจากข้างหลังโดยทหารมาเลย์ซึ่งอาจวูยงไปเพราะความทกใจแล้ว วิหุสพท. กล่าววาประชาชนไทยจำนวนมากถูกฆ่าตายและไค้
รับบาดเจ็บเนื่องจากการทิ้งระเบิดหบบานอยางไม่เลือกของฝ่ายทางการ และในวันที่ 15 พค. วิหุสพท. ไคอ้างหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง
อีกวา กองกำลังมาเลย์ระคัมทงดิน ไค้จับตั้งฐานปฏิบัติการขึ้นในเขตแดนไทยและฆ่าประชาชนไทยอยางไม่เลือก ทั้งยังรายงานควยวา
ทหารมาเลย์เคลื่อนหลักเขตแดนไค้เข้ามาในเขตไทยถึง 8 กิโลเมตร นอกจากนี้ เจาหนาที่ศุลกากรและหน่วยตรวจคนเข้าเมืองของ
มาเลเซียยังไค้ขยายเข้ามาอยู่ในเขตไทยควย ซึ่งหมายควความวา เขตแดนมาเลเซียนั้นกินเข้ามาถึงจุดที่มีคานตรวจ

นอกจากนั้น เมื่อวันที่ 10 เมย. วิหุสพท. กล่าวถึงการสั่งห้ามออกนอกบ้านในยามวิกาล(เคอร์ฟิว)ในภาคใต ว่า ตามที่รัฐบาล-
เกรียงศักดิ์ไค้ประกาศยกเลิกเคอร์ฟิวเป็นของชั่วคราวใหม่แก่ประชาชนโดยยอมรับวาเคอร์ฟิวก่อให้เกิดควความไม่สะดวกทางขขึ้น นั้น อยาง
ไรก็ตาม ปรากฏวาอีก 2 เคือนทอมารัฐบาลก็ประกาศห้ามออกนอกบ้านยามวิกาลในภาคใตอีก คือเมื่อค่นเคือนมีนาคมรัฐบาลประกาศ-
เคอร์ฟิวในหบบานเกือบ 30 แห่งในอ. หาดใหญ่ และอ. สะเกา จ. สงขลา ทอมมาในเคือนเดียวกันก็ประกาศเคอร์ฟิวเพิ่มในค้ำลอีก 15
แห่งในจ. นครศรีธรรมราช และยังมีแนวโนมวาจะประกาศเพิ่มเพิ่มอีกควย

วิหุสพท. 10 และ 17 เมย., 7 และ 15 พค.21 ที่พิมพ์ใน SWB 17 และ 25 เมย., 12 และ 19 พค.21

ทพท. ขยายเขตปฏิบัติการ

ฐาน 2 (วารสารของชาวไทยในสหรัฐ) ฉบับวันที่ 1 เมย.21 รายงานวา กองทัพปลดแอกประชาชนแห่งประเทศไทย(ทพท.)
ไค้ขยายพื้นที่ปฏิบัติการเขาไปในอีก 3 จังหวัดคือ จันทบุรี ทราก และอุทัยธานี และวาปฏิบัติการนี้มีอยาง"กว้างขวางมากขึ้นเกือบทั้งประ-
เทศไทยแล้ว" และรายงานควยวาเมื่อวันที่ 26 กพ.21 ทพท. จ. อุทัยธานีไค้คุมโจมที่ฐานปฏิบัติการ ของตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษอุทัย
ธานีที่หบบานคลองอ้งวะ ต.แกงมะกรุก อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี ซึ่งห่างจากค้วเมือง 120 กม. และผลทำให้ "ชาติค้ตาย 1 คน"

ฐาน 2 สรุปวา "การเข้าโจมที่ครั้งนี้ถือว่าไค้เพิ่มจำนวนจังหวัดที่มีเสียงปืนแตกอีก 1 จังหวัดเป็นแห่งใหม่ เพราะจ.อุทัยธานียัง
ไม่เคยแตกเสียงปืนมาก่อนเลย"

สิทธิมนุษยชน

องค์การนิรโทษกรรมสากลจัดการรณรงค์เพื่อนักโทษการเมืองในประเทศไทย

องค์การนิรโทษกรรมสากลแถลงที่ลอนดอนเมื่อ 21 เมษายนนี้ว่า จะกำหนดให้เคือนพฤษภาคมนี้เป็นเคือนแห่งการรณรงค์เพื่อปลด
ปล่อยนักโทษทางการเมืองในประเทศไทย การรณรงค์นี้จะรวมมือกันหลายคาน ทั้งกลุ่มค่างๆที่ทำงานในประเทศไทย กลุ่มชาวไทยใน
ค่างประเทศ และสมาชิกขององค์การนิรโทษกรรมสากลทั่วโลก จะมีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับนักโทษการเมืองไทย และเขียนจุด-
หมายถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นายกา รมท. กลาโหม รมท. มหาคไทย รมท. ยุติธรรม และอธิบดีกรมอัยการ เรียกรองให้ปล่อย
นักโทษการเมืองคานแถกรณี ทางองค์การฯไค้แบ่งประเภทนักโทษออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. กรณีถูกจับก่อน 6 ตุลาคม 19

คค้สำคัญไค้แก้คดีสุภาพ พัล้องและกรรมกรอ้อมน้อย

สุภาพและเพื่อนับฉัตและนักศึกษาคอีก 3 คน ช่วยทำงานเป็นที่รักษาของสหภาพแรงงานอุตสาหกรรมผ้าสมุทรสาคร ถูกจับ

พร้อมๆกับกิจกรรมกรีก 5 คนเมื่อ 30 มี.ค.2519 ด้วยข้อหาคอมมิวนิสต์ กฎภายในและภายนอกประเทศ และมีอาวุธปืนในครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาต การพิจารณาคดีเริ่มตั้งแต่ ส.ค.19 พยานโจทก์ทั้งหมดมี 62 ปาก ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ระบอบเก่า ขณะนี้เพิ่งสืบพยานไปแค่เพียง 30 ปาก สุภาพเองถูกห้ามประกัน

สำหรับกรณีนี้ จะเรียกร้องให้ผู้ต้องหาสิทธิประกันตัวออกไปและให้มีการพิจารณาคดีนี้โดยเร็ว

2. กรณีที่ถูกจับวันที่ 6 ตุลาคม

ท่อนผู้ต้องหา 18 คน องค์การฯจะเรียกร้องให้ปล่อยตัวผู้ต้องหาชั่วคราว และให้มีการพิจารณาคดีใหม่ในศาลพลเรือน โดยให้หมื่นและให้สิทธิหรือทรัพย์สินภาคพิพาทภาค และไทยยกเลิกขอลงอาญาทางๆที่จำเลยกระทำในระหว่างที่รัฐธรรมนูญพ.ศ.2517 ยังมีผลใช้บังคับอยู่ ทราบเท่าที่การกระทำของจำเลยเป็นไปโดยสันติวิธีและถูกต้องตามกฎหมาย

ส่วนคดีบุชชาติ เสถียรธรรมดี ผู้ต้องหา 6 ตุลาคม คนที่ 19 ซึ่งถูกดำเนินคดีในศาลอาญาข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ องค์การฯเรียกร้องให้ปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างการพิจารณาและรอคำตัดสิน

3. กรณีที่ถูกจับข้อหา"ภัยสังคม"

นักโทษข้อหา"ภัยสังคม" ถูกจับตามคำสั่งคณะปฏิรูปฉบับที่ 22 ซึ่งแบ่งผู้ต้องหา"ภัยสังคม"ออกเป็น 2 ประเภท

ก. "ภัยสังคม"ที่ทำผิดกฎหมายอาญาทั่วไป

ข. "ภัยสังคม"เพราะมีการกระทำในลักษณะต่อต้านหรือทำลายความมั่นคงของรัฐบาล คำสั่งนี้ให้อ่านาจนซึ่งผู้ต้องหาได้ 30 วัน เมื่อครบกำหนดแล้วหากผู้ต้องหาไม่ปรับปรุงความประพฤติ" ก็อาจถูกขังต่อโดยไม่มีกำหนด

องค์การฯเรียกร้องให้ยกเลิกคำสั่งฉบับที่ 22 ให้กฎหมายอาญาทั้งข้อหาให้เฉพาะเจาะจงลงไป และสำหรับผู้ต้องหาภัยสังคมทางการเมือง ควรให้มีการประกันตัวและนำขึ้นศาลกันต่อไป

4. กรณีผู้ถูกจับในท้องที่ที่ทางราชการประกาศให้เป็น"เขตแทรกซึม"

นักโทษเหล่านี้ถูกข้อมีการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์หรือสนับสนุน เช่น

- คดีครูอุ้ม ถูกกรรอก ครูใหญ่รร.วัดป่าวก อ.ทาสาลา จ.นครศรีธรรมราช ถูกกล่าวหาว่านำกำลังมากกว่า 100 คน โจมตีค่ายอส.ที่ตั้งอยู่ในร.บ้านหนองแพรง อ.ทาสาลา และถูกคุมขังตั้งแต่พ.ศ.2519 ครูอุ้มเชื่อว่าที่ถูกกล่าวหาเช่นนั้นเพราะเคยมีเรื่องขัดแย้งเรื่องเงินต้น ซึ่งตนเองเป็นผู้นำฟ้องร้องเพราะมีการทุจริตเกิดขึ้น พยานในคดีนี้มี 20 ปาก ส่วนใหญ่เป็นทหารอส. ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที และชาวบ้าน การสืบพยานเป็นไปอย่างลาซาซาก

- กรณีนักโทษชาย 6 คนถูกจับที่สุราษฎร์ธานีระหว่างการปราบปรามบิลล้อมขบวนการคอมมิวนิสต์ในภาคใต้ ทั้ง 6 ถูกจับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2519 ทั้งถูกจากคุมขังไม่เคยถูกเรียกไปสอบสวนเลย

นอกจากนี้ ทางองค์การฯยังรายงานว่า ประชาชนในท้องที่นี้เป็นจำนวนมากถูกล้อมจับเพื่อส่งไปโรงเรียนฝึกประชาธิปไตยเพื่อรับการศึกษา องค์การฯเรียกร้องว่า ไม่ควรเอาการศึกษาในโรงเรียนฝึกประชาธิปไตยมาเป็นขอร้องในการกักขังประชาชน

สันติภาพ กล่าวว่า จากข้อมูลขององค์การนิรโทษกรรมสากล ขณะนี้นักโทษข้อหาต่างๆรวมทั้งหมดราว 2000 คน โดยมากเป็นชาวชนบท ถูกเจ้าหน้าที่ทหารหรือตำรวจจับไป แล้วมักไม่มีข่าวความหนาหนังสือพิมพ์

นอกจากเรื่องนักโทษ 4 กรณีนี้แล้ว องค์การฯยังเรียกร้องให้รัฐบาลไทยยกเลิกคำสั่งฉบับที่ 8, 14, 22 และมาตรา 27 ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ซึ่งเป็นกฎหมายที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพประชาชน

ไทยนิกร รายงานว่า ประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือการเปิดเผยเรื่อง"ค่ายกักกัน" ซึ่งประชาชนทั่วไปไม่เคยรู้ พวกที่ถูกกักกันส่วนใหญ่เป็นพวกของคอมมิวนิสต์หรือสมาชิกงาน เจ้าหน้าที่ ทหารภาคใต้ที่ค่ายอิงคยุทธบริหาร จ.ปัตตานี ทั้งนี้จากการเปิดเผยของผู้ที่หลบหนีออกมาได้

ไทยสามัคคี แสดงความเห็นว่าการรณรงค์ครั้งนี้"เป็นข้อพิสูจน์อันหนักแน่นว่า รัฐบาลไทยละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน... ขอเรียกร้องของเอ.ไอ.(คือองค์การนิรโทษกรรมสากลหรือ Amnesty International -กองบก.) ก็เป็นขอเรียกร้องที่มีเหตุผล และอยู่ในขอบเขตที่รัฐบาลไทยน่าจะทำได้"

ส่วน ไทยนิกร กล่าวว่า นักโทษการเมืองในประเทศไทยมีขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า ตั้งแต่พ.ศ.2475 เพราะไม่มีหลักประกันสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน การรณรงค์ครั้งนี้คงไม่ใช่ครั้งแรกอย่างแน่นอน แต่อย่างน้อยก็คงโคสะหอนเสียงที่กักกองของความปรารถนาของประชาชนผู้รักความเป็นธรรมทั่วโลกอย่านางสะเหือนขวัญผู้บริหารอำนาจที่ไม่เป็นธรรมในเมืองไทยใบบาง"

สันติภาพ ลงข่าวว่า กลุ่มสหพันธ์ชาวไทยเพื่อประชาธิปไตย(BDT.)และกลุ่มคนไทยอื่นๆในสหรัฐอเมริกามีความเคลื่อนไหวกันอย่างคึกคัก มีการจัดนิทรรศการ อภิปราย ฉายภาพยนตร์ เชิญบุคคลสำคัญมาปาฐกถา และรวมลงชื่อเรียกร้องให้มีการปลดปล่อยนักโทษการเมือง และกล่าวว่าในออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ก็มีการเคลื่อนไหวอย่างคึกคักไม่แพ้กัน

ทองใบ ทองเป๋ก เดินทางปาฐกถาสหิมนุชชนทั่วโลก

สืบเนื่องมาจากเดือนแห่งการณรงค์เพื่อนักโทษทางความคิดในประเทศไทย (15 พค.-15 มิย.) ขององค์การนิรโทษกรรมสากล นายทองใบ ทองเป๋ก หัวหน้าคณะทนายคดี 6 ตุลา ได้รับเชิญจากองค์การนี้ไปบรรยายเรื่องสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยเป็นเวลา 1 เดือน ทั้งแต่วันที่ 3 พฤษภาคมนี้ โดยจะไปญี่ปุ่น สหรัฐฯ และยุโรป

นายทองใบ ทองเป๋กได้เดินทางมาถึงลอนดอน ประเทศอังกฤษเมื่อวันที่ 3 มิย. 21 Ad Hoc Group for Democracy in Thailand ได้เชิญไปบรรยายเกี่ยวกับคดี 6 ตุลา ณ Student Union ของมหาวิทยาลัยลอนดอน ซึ่งเป็นรายการสำหรับชาวต่างประเทศที่สนใจในคดีและเหตุการณ์ 6 ตุลาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย มีผู้เข้าฟังประมาณ 80 คน และได้ซักถามปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับคดี และบริจาคเงินช่วยเหลือในการต่อสู้คดีด้วย ชาวต่างประเทศหลายคนกล่าวว่าใครขอเท็จจริงเกี่ยวกับคดีนี้มากขึ้นและมองเห็นภาพชัดเจขึ้น

ต่อมาในคอนบ่ายของวันที่ 4 มิย. มูลนิธิมิตรไทย ได้เชิญนายทองใบไปแสดงการบรรยายเกี่ยวกับเหตุการณ์และการพิจารณาคดี 6 ตุลาที่ Imperial College มหาวิทยาลัยลอนดอน สำหรับคนไทยทั่วไป มีผู้เข้าฟังมากกว่า 80 คน ยกเว้นเจ้าหน้าที่จากรัฐบาลไทยที่อยู่ในลอนดอน ซึ่งเป็นรายการที่คนไทยให้ความสนใจรวมทั้งมากมาย โดยเฉพาะนักศึกษาทางกฏหมาย ใ้มาร่วมซักถามปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาคดี ถกปัญหาทางกฏหมายกับนายทองใบถึงการพิจารณาคดีของศาลทหาร ได้พูดถึงสิทธิต่างๆของจำเลย การคุกคามทนายความ และข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องกฎหมายให้มีความเที่ยงธรรมมากขึ้น มีผู้ถามปัญหาต่างๆ และได้รับคำตอบที่ตรงไปตรงมาที่สุด สั้นและทำให้เข้าใจบริบทมากขึ้น ในงานนี้มูลนิธิมิตรไทยได้นำหนังสือและเข็มกลัดคำขวัญเรียกร้องให้ปล่อยนักโทษการเมืองในประเทศไทย เพื่อทอแทนให้กับผู้บริจาคเงิน ผู้ฟังบางคนยินดีบริจาคเงินโดยไม่ประสงค์จะรับเข็มกลัด

หลังจากการบรรยายแล้ว ผู้ฟังปรมืออย่างถึกถองและยาวนาน และมากล่าวชื่นชมต่อนายทองใบกันมากมายว่าบรรยายเหตุการณ์ได้อย่างตรงไปตรงมา และทำให้รู้ความจริงมากขึ้น ในตอนเช้าวันที่ 5 COBRA (Conference for Basic human and democratic Rights in the ASEAN Alliance countries) ได้จัดให้มีการสัมภาษณ์สื่อมวลชนในประเทศอังกฤษ มีผู้สื่อข่าวจากสำนักข่าว Reuters ผู้สื่อข่าวจาก BBC ผู้แทนของ Amnesty International และผู้แทนจากเนชั่นนิเทศศาสตร์ นายเควิก ฮอลมาร์ค ซึ่งเพิ่งกลับจากการสังเกตการณ์พิจารณาคดี 6 ตุลาในประเทศไทย ได้เข้าร่วมสัมภาษณ์และให้ข้อมูลบางประการแก่ผู้สื่อข่าวด้วย หลังจากนั้นผู้แทนจาก Amnesty ได้เชิญนายทองใบไปพบกับนาย W. Huang ซึ่งเป็นหัวหน้าแผนกวิจัยด้านเอเชีย ของ Amnesty International จากนั้นนายทองใบเดินทางต่อไปยังประเทศเยอรมัน สวีเดน และเดนมาร์ก แล้วจึงจะเดินทางกลับประเทศไทย

ผู้สื่อข่าวมิตรไทย 5 มิย. 2521

6 ตุลา

ความคืบหน้าของการสืบพยานคดี 6 ตุลา

การสืบพยานโจทก์ปากที่ 4 นายประสิทธิ์ ไชยทองพันธ์ คำเนินไปอย่างเนือกร้อน นายประสิทธิ์เป็นนักแรงงานสัมพันธ์ของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทยและหัวหน้ากองส่งเสริมมวลชน กอ.รมน. ในการตอบคำถามของอัยการเมื่อวันที่ 20 เมษายน พยานกล่าวว่าตนเป็นผู้เชี่ยวชาญปัญหาคอมมิวนิสต์ เพราะคลุกคลีมาตั้งแต่เกิดที่สกลนครและเรียนวิชาลัทธิเศรษฐกิจที่ธรรมศาสตร์จนได้ปริญญาโท พยานเล่าว่าเมื่อทำงานอยู่ที่ขอนแก่นเคยพบ "สหายสำเร็จ" ซึ่งพยานว่าเป็นคอมมิวนิสต์โค่นนอนหันที่เพราะใช้คำว่า "อัครวิสัย" "ภาววิสัย" จึงได้พาไปอาบอบนวด เมื่อเสร็จแล้ว "สหายสำเร็จ" จึงกลับใจเข้ามาบอกรับตัวกับเจ้าหน้าที่ พยานใคร่เรื่องราวคอมมิวนิสต์จากสหายกลับใจผู้นี้ อัยการโจทก์ให้พยานอธิบายคำว่าคอมมิวนิสต์ ซึ่งพยานได้อธิบายว่า "คอมมิวนิสต์ในอุดมการณ์หมายถึงการจักรปลัดคมไม่ให้ทรัพย์สินเป็นของส่วนตัว หมายความว่าทำให้คนจนเท่ากัน ไม่ให้คนมี ไม่มีรัฐบาลบริหาร รูปแบบการเปลี่ยนให้ทำงานไปตามความสามารถ อยากได้อะไรก็ได้ทุกอย่าง แบบที่เราเรียกว่ายุคพระศรีอริย์ แต่การกระทำเช่นนี้ในทางปฏิบัติทำไม่ได้ เพราะเป็นธรรมชาติ" (ตะวันใหม่ 5 พค.) กอจากนั้น พยานอธิบายถึง "คอมมิวนิสต์คนผีเสื้อ", ลัทธิเลนิน, แนวทางเมืองลอมปลา, แนวทางปาลอมเมือง, พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย จนหมดเวลาภาคเช้า ส่วนในคอนบ่าย พยานตอบคำถามอัยการต่อการปฏิบัติงานของพท.และการสร้างแนวร่วม ทนายจำเลยตั้งข้อสงสัยแก่ทนายอัยการโจทก์ซักถาม ไกลประเค้นเกินไป

ต่อมาวันที่ 27 เมษายน เป็นการซักค้านของพยานจำเลย ซึ่งมีเรื่องคอมมิวนิสต์ที่ออก พยานกล่าวว่าความเห็นเรื่องลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นของตัวเอง ไม่ตรงตามหลักการของคาร์ล มาร์กซที่เคียว และกล่าวถึงพรรคคอมมิวนิสต์จะ เขาแทรกแซงและคุกคามศาสนา พทแตกออกจากการต่อสู้ทางสภา แต่หลังจากที่ถูกปราบอย่างหนักสมัยจอมพลสฤษดิ์ก็หันไปจับอาวุธ พยานยอมรับว่าตนเองไม่ได้ลัทธิธรรมศาสตร์เมื่อ 4 พค. 19 และกล่าวว่าการศึกษาที่ศึกษาค้นคว้าการกลับมาของจอมพลถนอมเป็นสิ่งที่ไม่ถูกกฎหมาย เพราะจอมพลถนอมเป็นคนไทย ควรจะมีสิทธิอยู่เมืองไทย การสืบพยานในวันนี้ พยานตอบปัญหาของทนายจำเลยทั้งหมด 4 คน ทนายจำเลยคนหนึ่งขอให้พยานตอบตรงไปตรงมาอย่าเล่นลิ้น และประธานคณะตุลาการ เคื่อนให้ทั้งสองฝ่ายถามตอบกันอยางตรงไปตรงมา ตะวันใหม่ (12 พค.) กล่าวว่าพยานของจำเลยร้องเรียนว่าถูกคุกคามรูปและถูกกลุ่มวัยรุ่นสวนสนามชูชวัญขณะฟังการพิจารณา

การสืบพยานครั้งต่อไปมีเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม เป็นการซักค้านโดยทนายจำเลยคือ ไทยนิกร (19 พค.) รายงานว่า การซักถาม

เป็นไปอย่างเผ็ดร้อนและขี้เคี้ยว "พยานพยายามทอบให้ เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายโจทก์เพื่อที่จะลงโทษจำเลย ฝ่ายนายจำเลยพยายามตะลอมเพื่อให้ตัดสินที่ตนต้องการ"

ในการซักถามครั้งนี้ พยานกล่าวว่า ตนเองนิยมเผด็จการเพราะทำให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์เคลื่อนไหวยาก และว่าคอมมิวนิสต์ชอบประชาธิปไตยเพราะเคลื่อนไหวง่าย"

ตะวันใหม่ (12 พค.) ลงข่าวพยานที่ให้การว่า "การปกครองเผด็จการของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นประชาธิปไตยเพราะจอมพลสฤษดิ์ก็กับคณะ เป็นปวงชน การที่ประชาชนไม่แสดงการคัดค้านแสดงว่าประชาชนเห็นด้วยกับการปกครองนั้น" ส่วนการยักอำนาจรัฐบาลโดยคณะปฏิวัติข้างนั้น พยานตอบว่า "ถูกต้องตามกฎหมายทุกประการ เพราะสามารถยักอำนาจรัฐได้ และไม่ไคล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่ไคยไคร์พิพม์ของประชาชนและเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นอย่างอื่น" ส่วนที่ของมีการออกกฎหมายนิรโทษกรรมภายหลังนั้น พยานตอบว่า "นั่นเป็นไปตามประเพณีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง" ส่วนการชุมนุมของนักศึกษาเพื่อขับไล่จอมพลถนอมท่ามกลางกฎหมายก็จริง แต่ตนคิดว่า เป็นเพียงข้อบังหน้า ส่วนวันที่ 6 คค. นั้น พยานไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์ ยอมรับว่ามีคนถูกแขวนคอและถูกทารุณ แต่ไม่รู้ขอเท็จจริง พยานกล่าวควยว่า มรว. เสนีย์ ปราโมช เป็นคนสะกิดพล.ร.อ. สังกัด ชลชออยู่ใหม่ท่าทำการปฏิวัติเมื่อ 6 ตุลาคม 2519 ตอนหนึ่งพยานยอมรับว่า ภายหลัง 14 ตุลาคม 16 มีการใช้คำว่า "คอมมิวนิสต์" เป็นเครื่องมือทางการเมืองใสรายผู้บริสุทธิ์กลุ่มหนึ่ง (รวบรวมจาก ตะวันใหม่ 5 พค.21 และ 12 พค.21, ไทยนิกร 19 พค.21)

คดีค้านเอกสาร จ.77

ผู้ต้องหา ทั้ง 18 คน ยื่นคำร้องคัดค้านเอกสาร จ.77 ซึ่งระบุว่าจำเลยเป็นผู้ทำขึ้น เอกสารนี้เป็นบันทึกจากการกระจายเสียงของวิทยุเสียงประชาชนแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับคำแถลงของคณะกรรมการพรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทยที่ประกาศแนวนโยบาย - เฉพาะหน้าใหม่ ลงวันที่ 6 เมษายน 2520 และสาส์นอวยพรของคณะกรรมการพคท. ถึงคณะกรรมการพรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทยลงวันที่ 17 เมษายน และคำประกาศจัดตั้งคณะกรรมการประสานกำลังรักชาติรักประชาธิปไตยเมื่อ 28 กันยายน 20

จำเลยกล่าวว่า การที่นำสืบเอกสาร จ.77 นี้ มีเจตนาโน้มน้าวศาลและประชาชนให้รักปรำจำเลย และถ่วงเวลาการพิจารณาให้เนิ่นช้าออกไป

อนึ่ง ในการสืบพยานปากที่สี่ วันที่ 27 เมษายน นายประสิทธิ์ ไชยทองพันธ์ พยานโจทก์ กล่าวว่าจำเลยทั้ง 18 คนไม่ได้ร่วมทำรวมแถลง หรือเห็นชอบควยกับเอกสาร จ.77 นี้ เพราะถูกจับมาก่อนแล้ว

(จาก อาทิตย 16 พค.21 และ ตะวันใหม่ 12 พค.21)

ความล่าช้าในการพิจารณาคดี 6 ตุลา

ไทยนิกร วิเคราะห์เสียงกล่าวหาที่ว่านายจำเลยได้วงให้คดีล่าช้า ว่าเป็นข้อกล่าวหาที่มีเหตุผลอ่อน พิจารณาจาก

1. ฝ่ายจำเลยขณะนี้ถูกจองจำหมดคือสภาพ ไม่น่าเป็นความประสงค์ของจำเลยที่จะอยู่ในสภาพเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ อาทิตย (16 พค.) ลงข่าวว่าสุธรรมขอไปทำบุญครบรอบ 100 วันใหม่ราคาที่ดินศรีธรรมราช แต่ไม่ได้รับอนุมัติเพราะอยู่ในระหว่างพิจารณคดี

2. การสืบพยานในขณะนี้ยังเป็นพยานโจทก์ทั้งหมด ยิ่งอัยการซักไกลประเด็นเท่าใด นายจำเลยก็ยิ่งกองพยายตามแกข้อกล่าวหาให้หมดทุกประเด็น จึงต้องใช้เวลานาน

3. คดีนี้โทษสูงมาก ถ้านับโทษรวมกันแล้วจำเลยคนหนึ่งจะต้องถูกประหารถึง 3 ครั้ง นายจำเลยต้องต่อสู้ให้กระจ่างทุกข้อหาและระมัดระวังมาก นายจำเลยจึงต้องร้องเรียนเสมอว่าอัยการนำสืบไกลเกินไป และนำพยานเอกสารที่ไม่เกี่ยวกับจำเลยมาสืบ

ส่วนเสียงบ่นในเรื่องความล่าช้าที่มาจากฝ่ายเจ้าหน้าที่นั้น นอกจากจะมีสาเหตุมาจากความไม่ยุติธรรมในการจ่ายเบี้ยเลี้ยงแล้ว ก็มาจากความกังวลว่าวงบคาค่าใช้จ่ายจะหมดเสียก่อนเพราะมีค่าใช้จ่ายหลายกาน เช่น ผู้คุมและเจ้าหน้าที่คุมกัน เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยทั่วไป เบี้ยเลี้ยงฝ่ายพิจารณา ค่าเลี้ยงลูกเลี้ยงชวามาน ค่าตระเตรียมสถานที่ ประมาณ 1 ล้านบาท ซึ่งรวมกันแล้วเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมาก

อนึ่ง นายทองใบ ทองเป่าก หัวหน้าคณะนายจำเลยคดี 6 ตุลา ได้ให้สัมภาษณ์ว่า คดีนี้มีพยานโจทก์ถึง 82 คน หากพยาน 1 คน ใช้เวลา 3 อาทิตย คดีก็จะกินเวลา 4-5 ปี นายทองใบปฏิเสธเสียงกล่าวหาที่ว่านายจำเลยถ่วงคดีให้ช้า ตนเองเคยศึกษากันมาแล้วว่าไม่ใช่เรื่องสนุก และฝ่ายจำเลยพยายามให้เสร็จเร็ว พยานคนหนึ่งๆอาจจะมีเวลาให้ทนายจำเลยเพียง 2-3 คนเท่านั้นซักถาม

(เรียบเรียงจาก อาทิตย 16 พค. และ 23 พค.21, ไทยนิกร 19 พค.21)

ในวงการบริหาร

นายกาจะปรับปรุงลูกเสือชาวบ้าน

สยามรัฐ สืบคำหัวหน้าวารุ (30 เมย.21) ลงบทวิเคราะห์เกี่ยวกับลูกเสือชาวบ้าน โดยเริ่มว่า "หลังจากมีบทบาทและอิทธิพลมากมายที่คนภายนอกกำลังจับตามองอยู่" ลส.ชบ. ก็ตกเป็นข่าวครึกโครมมาที่ลส.ชบ. หม่อมบุยกษนชนาคาร และที่สำคัญกว่านั้นก็คือการที่กลุ่มลส.ชบ.

จุ. ทากประมาณ 1,000 คนเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีอภิโทษอดีตรัฐมนตรีช.ช. ซึ่งถูกจาก 5 ปีโดยมาตรา 27 ในคดีที่ไม่ทำลายป่า โดยอ้างว่าเคยหาความผิดมา นายกรมท. ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 เม.ย. ว่า "การกระทำความผิดเป็นการเข้างเกี่ยวกับการเมืองและแทรกแซงการบริหารของประเทศแล้ว ไม่เป็นการสมควรอย่างยิ่ง ควรปรับปรุงเสียที.. การจี้คดีช.ช. ขึ้นมานั้นก็โดยอาศัยเหตุการณ์ต่างบ้านเมืองและสิ่งแวดล้อมต่างๆของประเทศ เติมที่มีไม่มากก็พอควบคุมกันได้ พอมากๆเข้าก็ทำให้คุณภาพหย่อนลงไป"

บทวิเคราะห์ที่อ้างคอลัมน์ "ข้างสังเวียน" ของมรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ว่า "การใช้ช.ช. เพื่อผลทางการเมืองนั้นก็เคยได้เห็นกันมาแล้วเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 ทั้งที่พวกมันยอมเสมอว่าลส.ช. ไม่เกี่ยวกับการเมือง" ส่วนเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2521 นี้ ศูนย์ปฏิบัติการลส.ช. โค้ดออกแถลงการณ์ทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย ปฏิเสธข้อความในใบปลิวที่ชกช.ช. ให้มาชุมนุมที่ศูนย์ฯ เพื่อคัดค้านและขอให้ทบวงการสงเคราะห์พล.ท.ท. เจริญฤทธิ์ จารัสโรมรัน ประธานกรรมการฝ่ายฝึกอบรมลส.ช. จากตำแหน่งรองบก.ทช. ไปเป็นผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย "ถาความจริงปรากฏว่าลส.ช. ไม่เคยตกเป็นเครื่องมือของใครและไม่เคยมีใครเรียกใช้ลส.ช. มาก่อนแล้ว หากไม่ศูนย์ฯ ของกระทรวงฯ ออกแถลงการณ์ดังกล่าว นี่เป็นคำถากถำที่ไม่ต้องการคำทอก"

อดีตกวีวิทยากรผู้หนึ่งยอมรับว่า "คนมีเงิน มีอิทธิพล แม้กระทั่งคนช่วยศึกษากฎหมาย เป็นลส.ช. ก็มีไม่น้อย และพวกนี้มักได้เป็นประธานหรือรองประธานรุ่น เสียขวัญ.. เพราะมีเงินช่วยเหลือกิจการของรุ่นใดเพียงพอ พวกนี้ยินดีเสียเงินเป็นแสนก็ยอมเพื่อแลกกับตำแหน่งอันจะไ้มาซึ่งผลประโยชน์อันภายหลัง"

ส่วนนายธรรมมัญ เทียนเงิน อดีตกวีวิทยากร และบก.ลส.ช. อ้างว่า ลส.ช. ไม่ใช่ทหารที่นายกรัฐมนตรีจะจับมาปรับปรุงอย่างไรก็ได้ เพราะลส.ช. เป็นอิสระ ไม่ได้อยู่ใ้อาณัติใคร ทุกคนมาด้วยความสมัครใจ

แต่จากภาพของม.บ. สูงสุดซึ่งม.บ. ก็เห็นด้วยนั้น จึงไม่น่าเป็นที่กังขาอีกว่า "ลส.ช. ถึงเวลาที่จะล้มลงมองดูตัวเองได้หรือยัง"

ปปป. สอบเลขาธิการรัฐสภา

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตในวงราชการ ขอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปร่วมประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภานานาชาติ ณ กรุงโมนาโค และศึกษางานของรัฐสภาในยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น พร้อมกับคณะรวม 4 คน เพื่อที่ผู้สนใจชาวพุทธ.สงวน คำวงษา เลขาธิการรัฐสภาเช่นอนุมัติตัวเองไปประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ทั้งๆที่ทางสมาคมได้ส่งจดหมายขอร้องประชุมก่อนหน้าแล้ว (จดหมายนี้ได้รับการตีพิมพ์ในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ค่าย) พอกลับจากเดินทาง พอ.สงวนก็ทำหนังสือขอเงินเป็นการด่วนโดยเป็นทั้งผู้เบิกและผู้เซ็นอนุมัติเองเป็นเงิน 17,461.60 เหรียญสหรัฐและอีก 19,500 บาท

เวลานี้ยังไม่มีใครให้คำตอบใดๆเกี่ยวกับเรื่องนี้ ไม่ว่าเลขาธิการปปป. พอ.สงวนเอง ประธานสถานีวิทยุวิทยุแห่งชาติ หรืออดีตประธานสภาฯ ในขณะเกิดเหตุ (นายอุทัย พิมพ์ใจชน) สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ให้ข้อสังเกตว่า "ในรอบสี่เดือนที่ผ่านมานี้เองมีเสียงกล่าวกันแล้วว่า ข้าราชการลูกจ้างรัฐสภายาย โอน และออกไปรวมทั้งหมก 22 คน นอกเหนือจากนี้แล้วที่มีเป็นจำนวน 50 กว่าคน.. จะเป็นค่ายเหตุผลใดไม่ปรากฏ"

พอ.สงวนเองกล่าวว่า "เป็นไปโดยสมัครใจ ไม่มีการบังคับขู่เข็ญ .. ไม่เห็นมีใครแสกนตัวเป็นศักรกับม.บ.เลย" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 30 เม.ย. 21, อาทิตย์ 9 พค. 21, และ ไทยนิกร 5 พค. 21

การศึกษา

นักศึกษากับการพัฒนาชนบท

กรป. กลางทำพิธีปฐมนิเทศส่งตัวนิสิตนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆออกพัฒนาชนบทแล้ว ระหว่าง 17 เม.ย.-21 พค. นี้ ในการนี้รัฐบาลได้ตั้งมูลค่าใช้จ่ายสำหรับรับจำนวนนักศึกษาได้ถึงพันคน แต่ปรากฏว่ามีผู้สมัครไปเพียงร้อยคนเศษเท่านั้น อนึ่ง รัฐมนตรีทบวงมหาวิทยาลัยยืนยันว่า การส่งนักศึกษาไปชนบทครั้งนี้จะไม่บังคับผู้ปกครองมวลชนแต่อย่างใด

เสียงปวงชน 15 เม.ย. 21

กทม. รับเด็ก 6 ขวบเข้าเรียน

นายชงค์ วงษ์พันธ์ รองผู้ว่าราชการ กทม. ฝ่ายการศึกษา เผยว่า สำหรับมีการศึกษาใหม่ได้ออกคำสั่งถึงครูใหญ่ทุกโรงเรียนในกทม. ให้รับเด็กอายุ 6 ขวบ (คือต่ำกว่าเกณฑ์ 1 ปี) เข้าเรียนได้ สำหรับการแจกหนังสือจะแจกเฉพาะชั้นประถม 1 เท่านั้น ส่วนประถม 2-5 จะแจกเพียง 25 เปอร์เซ็นต์เพราะใช้หลักสมัครใจ ในด้านการช่วยเหลือเด็กสลัมนั้น มีการจัดโรงเรียน "สงเคราะห์ผู้เคลื่อนที่" เพิ่มขึ้นเป็น 6 หน่วย มีครู 6 คน จะไปทั้งตามแหล่งสลัม โดยครูใหญ่จะเป็นผู้ออกตระเวนหานักเรียน "เช่นไปพบเด็กกำลังคุ้ยขยะอยู่ก็จะถามว่าเรียนหนังสือหรือยัง หากยังไม่เรียนก็จะพาไปหาพ่อแม่ ชี้แจงให้เด็กไปเรียนหนังสือ.." โรงเรียนเคลื่อนที่นั้นนอกจากจะแจกหนังสือ ให้เรียนฟรี แล้วยังแถมอาหารกลางวันให้นักเรียนอีกมือหนึ่งด้วย

เคล็ดลับ 14 พค. 21

สื่อมวลชน

สามสถาบันหนังสือพิมพ์ระหว่างการทำของเจ้าหน้าที่อเมริกัน

กรณีที่นายอุลเตอร์ เอฟ มอนเคล รองประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาเยือนประเทศไทยเมื่อวันที่ 4-5 พค. นั้น ได้เกิดความขัดแย้งกัน - อย่างรุนแรงระหว่างนสพ. ไทยกับเจ้าหน้าที่อเมริกัน

จุดเริ่มแรกความรายงานของ ไทยนิกร ว่า เจ้าหน้าที่สถานทูตอเมริกันประจำไทยเปลี่ยนหมายกำหนดการบางอย่าง เพราะเห็นว่า รายละเอียดการ เดินทางกลายเป็น "ข่าวรั่ว" และทางกระทรวงการต่างประเทศของไทยออกมติพิเศษเฉพาะการ สำหรับนักข่าวที่จะติดตามการทำข่าว และกำหนดสิทธิช่างภาพใช้เลนส์ฉายภาพในระยะไกล ซึ่งเริ่มทำให้นักข่าวช่างภาพไม่พอใจ

ต่อมา เมื่อช่างภาพเข้าไปถ่ายรูปรในระยะไกล จะถูกเจ้าหน้าที่อเมริกันผลักออก และมีกรสิขมพิที่กระทรวงต่างประเทศออกให้ นั้นใช้ไม่ได้เสียแล้วถ้าจะเข้าไปในศูนย์อพยพที่กินแกง และเจ้าหน้าที่อเมริกันไปเอาบัตรใหม่จากกระทรวงต่างประเทศมาแจกใหม่จำนวนหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่ให้แก่มลือข่าวและช่างภาพชาวต่างประเทศ

แต่แล้วเหตุการณ์ในวันเดียวกันที่ทำเนียบ เจ้าหน้าที่ไทยเองก็มาถกกันไม่ให้เข้าไปทำข่าว หนังสือพิมพ์จึงไม่เสนอภาพและข่าวการเลี้ยงในคืนนั้น วันรุ่งขึ้นเป็นวันที่สัปดาห์หนังสือมวลชนที่โรงแรมเอราวัณ ผู้สื่อข่าวช่างภาพไทยไปรวมกันที่นั่นแต่ประหวังไม่ทำข่าวกร. กระทั่ง พันธมนาวิน รองเลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรี "ไม่คงการให้นักข่าวไทยเข้าไปในหองเลี้ยงรับรอง นอกจากนักข่าวต่างประเทศเท่านั้น" และทางเจ้าหน้าที่อเมริกันบอกว่า "ผู้สื่อข่าวไทยไม่เข้าใจในภาษาอังกฤษ"

ผู้สื่อข่าวคนหนึ่งกล่าวว่า "เขมวงวทอย่างไรผมก็ไม่ว่าหรอก แต่เจ้าหน้าที่ของสหรัฐฯ เขาทำอย่างกับนักข่าวไทยและประเทศไทยเป็นอาณานิคมของเขา"

ในวันที่ 6 พค. สามสมาคมผู้ประกอบการหนังสือพิมพ์ได้ประชุมกัน และมีมติให้ทำหนังสือยื่นประท้วงต่อสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ผ่านกระทรวงการต่างประเทศถึงนายมอนเคล

"เกียรติยศของประเทศไม่ใช่อยู่ที่รัฐบาลหรือท่านนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบอย่างเดียว นักหนังสือพิมพ์และคนไทยทั่วไปก็ย่อมมีส่วนร่วมด้วย เมื่อเขาไม่ให้เกียรติเรา รัฐบาลก็จะต้องทหากรอย่างใดอย่างหนึ่ง เขาทำกับเรา เหมือนกับเราเป็นประเทศเมืองขึ้นของเขา" นายกสมาคมนักข่าวกล่าวกับนสพ. สยามรัฐ

นายอุปลิศร์ ปาจารย์ช่างกร มท. ทางประเทศ กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า "ที่หนังสือพิมพ์ต่างๆลง ผมก็เห็นว่าชอบแล้ว เป็นการแสดงออกให้ประชาชนรู้... แต่ทั้งหมดนี้ผมก็เสียใจ และหวังว่าต่อไปคงจะไม่มีปัญหาเกิดขึ้นอีก ผมเข้าใจความรู้สึกของสื่อมวลชน"

นายชาร์ลส์ เอฟ ไวท์เฮาส์ เอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำไทย ยังไม่ยอมรับว่าเป็นความผิดของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของสหรัฐฯ เพราะเท่าที่ตนได้รับรายงานเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจไทยทั้งสิ้น

ไทยนิกร สรุปในตอนท้ายข่าวว่า "การ เดินทางไปเยือนประเทศต่างๆของเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสหรัฐฯ จะเกิดปัญหาความหนักใจกับประเทศเจ้าของบ้านเสมอมา บางครั้งถึงกับก่อให้เกิดโศกนาฏกรรมขึ้น เช่นเมื่อครั้งนายลินคอล์น บี จอห์นสัน ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ไปเยือนประเทศลิเบียแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจนอกเครื่องแบบคนหนึ่งของลิเบียยิงสังหารจลาจลและจะยิงปืนขึ้น แต่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของสหรัฐฯ ไม่ทราบ ถึงกับยิงตำรวจนอกเครื่องแบบนั้นตาย"

เรียบเรียงจาก ไทยนิกร 19 พค. 21 และ อาทิตย์ 23 พค. 21

อนุมติ เปิดหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี ใ้เปิดหนังสือพิมพ์รายวันที่ยื่นคำร้องมา 3 ฉบับคือ รวมประชาชาติ ไทยอ่าวเป่า และ ชิงฝูเป่า โดยเขียนบันทึกในคำสั่งว่า "ขอให้รวมสร้างสรรคประโยชน์ชนคอสังคม สร้างความสามัคคีระเบียบแบบแผนของสังคมด้วย" หนังสือพิมพ์ที่ถกสั่งปิด หลังการปฏิรูปเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 มีทั้งสิ้น 13 ฉบับ ซึ่งก่อนหน้านั้นพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ใ้มีคำสั่งอนุมัติให้เปิดไปแล้ว 2 ฉบับคือ กึ่งอ่าว กับ ชินจงเอ๋อเน ส่วนนสพ. อีก 8 ฉบับ ยังไม่ได้รับอนุญาตให้เปิด ดาวคารายุกสยาม ประชาธิปไตย ไทยเคลี ชาวไทย เหลียนเหอหนันเป่า กึ่งนัม ไหลือเป่า และ ห้วงวงเป่า

อาทิตย์ 30 พค. 2521

อาชีพการกรม

ใ้ฆมาทรง 27 กับผู้ลักลอบคักไม้เถื่อน

พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี ลงนามคำสั่งที่ 1/2521 โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 27 แห่งรัฐธรรมนูญปกครองราชอาณาจักรปี 2520 ควบคุมความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและสภานโยบายแห่งชาติ ให้จำคุกนายประจักษ์ พงษ์เรชานานนท์, นายโกวิทย์ สาระมิศร และนายบักหลี แซ่ฉิ่ง คนละ 5 ปี ในข้อหาร่วมมือกับโรงงานแอสลอคเฟอรันเจอร์ กระทำการลักลอบคักไม้และนำมาแปรรูปไม้ที่ ต.แอสลอค, ต.หาสายลวด และ ต.แมงกู อ.แอสลอค จ.ตาก ซึ่งการกระทำผิดคักงัดอาผิดคักพระราชบัญญัติป่าไม้ปี 2484 และเป็น-

การบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศ แม้ว่าจะได้มีการประกาศเตือนแล้วก็ตาม

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (30 เม.ย.) ลงข่าวก่อกบฏว่า ลูกเสือชาวบ้านอ.แม่สอด จ.ตาก จำนวนหนึ่ง ไก่ยื่นเรื่องราวขอให้พิจารณา อดัยโทษแก่นายประจักษ์ที่ถูกกักขังลึงโหม โดยอ้างว่านายประจักษ์ผู้นี้เคยเป็นประธานลูกเสือชาวบ้านและเคยทำความดีมามาก ควรจะได้รับการพิจารณาอดัยโทษ แต่กฏหมายอาจจะเห็นว่าเป็นความยุ่งของล.ส.บ.มากเกินไป(ลูกสาววงการบริหาร)

การใช้มาตรา 27 ของนายกาในครั้งนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อมวลชนไปต่างๆนาๆ "ระหว่างบรรทัด" ของไทยนิกรกล่าว ว่าเบื้องหลังของการใช้มาตรา 27 คือ "เพื่อต้องการสกัดไม่ขมนามคนที่ชอบโผล่เห็นอนันันามนาจอวล" ส่วนบทนำของ ตะวันออก (12 พค.) แสดงความเห็นว่าการใช้มาตราดังกล่าวเป็น "อำนาจปฏิกริยา" เช่นเดียวกับการใช้มาตรา 17 ของจอมพลสฤษดิ์ เพราะเป็นการใช้อำนาจความ "รัฐธรรมนูญเผด็จการ มิใช่รัฐธรรมนูญประชาธิปไตย" และ "เป็นการใช้อำนาจที่ไม่ดี เป็นการใช้อำนาจที่ผิด" บทนำนี้กล่าว ว่า ผู้กระทำคามผิดสมควรจะถูกลงโทษก็จริง แต่ "การเอาสิ่งที่ไม่ดีไปลงโทษผู้กระทำคามผิดยอมเป็นความผิดหนักถึง" และเสนอให้พล.อ.เกรียงศักดิ์ "เปลี่ยนรัฐธรรมนูญเผด็จการให้เป็นรัฐธรรมนูญประชาธิปไตยเสียก่อน ถ้ามีเดะนั้นแล้วก็จะอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญอย่างรุนแรงเลย จะดีกว่า" พร้อมทั้งสรุปในที่สุดว่า "ศาลยุติธรรมมีอยู่ ประมวลกฎหมายมีอยู่ ถึงจะมีข้อบกพร่องก็ยังมีดีอยู่มาก 27 อย่างแน่นอน อยางน้อยก็ดีกว่าลักษณะนิสัยของคนไทยมากกว่า" และในเรื่องนี้ "กะแฆ" แห่ง ควาสยาม วิจารณ์ว่า "เหมือนเอาปืนตำหนักตากลาโหมยิงนก-กระจอก"

อนึ่ง ไทยนิกร (21 เม.ย.) ลงข่าวว่า ยังมีคดี "โค่นป่า" รอลงมาตรา 27 นี้ อีก 6 รายด้วยกัน

เรียบเรียงจาก ไทยนิกร 21, 28 เม.ย. 21 อาทิตย์ 25 เม.ย. 21 ตะวันออก 12 พค. 21 และ ควาสยาม 15 พค. 21

ครูหนุ่มกั๊กชันาคาร นายวิศิต สุธส ครูหนุ่มวัย 21 ปี ของโรงเรียนบ้านทับทัน จ.อุทัยธานี ถูกฆาตภายในขณะบุกเข้าปล้นธนาคารไทย-พาณิชย์สาขาพลโยธิน คยาระเบิดและปืนที่ขโมยจากพ่อ

ไทยนิกร รายงานถึงประวัติของนายวิศิตไว้ว่า เป็นลูกชวานารับจ้างที่ยากจน เรียนจบปศ.ศ. แล้วออกมาเป็นครู เพื่อส่งเสียนังงให้เรียนต่อ ไครับแท่งทั้ง เป็นวิทยากรลูกเสือชาวบ้าน และเกิดชอบพอไคเสียกับวิทยากรสาวลูกเสือชาวบ้านควยกันจนเฝ้าหญิงทั้งครมภ์ และถูกญาติฝ่ายหญิงเร่งรักให้มาสมชอควยเงินสินลือก 6 พันบาท ซึ่งเกินความสามารถของนายวิศิตที่มีหรือหยมยืมจากพ่อแม่ไค นายวิศิตจึงตัดสินใจฆ่าตัวคย แต่ไคอยากเสียเขาปล้นธนาคารก่อนเผื่อว่าจะโชคดีสักครั้งในชีวิต แต่ไคก็หวังอีกครึ่งหนึ่ง

ไทยนิกร 5 พค. 2521

ทั่วไป

กองทัพลองฟูง

เมื่อวันที่ 8-9 เมษายน ที่เขาชนไก่ จ.กาญจนบุรี สมาคมผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารรค. (ยุก. นศท. รค.) ได้จัดอบรมผู้กำกับนัก-ศึกษาวิชาทหารรค. พิเศษ (ยุก. นศท.) หรือที่ สปท. เรียกว่า "รค.สัมพันธ์" "โดยมีเสียดวาคีร้งรยูจจากกาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี และกรุงเทพฯ... เสียดาสมาริก 300 บาท และคาอบรมอีกหัวละ 500 บาท" (สปท. กล่าววาฝึก 6-13 เม.ย.) สปท. - กล่าววา "สวนโขงเป็นผกมอำนาจเศรษฐกิจของชาติ เช่น นายชชาติร์ โสภณพานิช นายอัมพร บลภักดิ์ นายถาวร พรประภา นายเกียรติ วัฒนเวคิน นายไชยวัฒน์ เหลืองอมรเลิศ และเสียดใหญ่อุเทน เกษะไพบลย์ นายวินิจ วังตาล... พร้อมทั้งคุณหญิงคุณนาย เช่น คุณหญิงอุศนา ปราโมช เป็นต้น" หลังการฝึกเสียดทางทุกควักเงินบริจจาคเพื่ออุปการคุณแกรค. รวมกันไม่ต่ำกว่า 2 ลานบาท

ตะวันออก ไคลงบทความเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยเริ่มว่า "กองทัพลองฟูง" หรือ "เสียดนายพัน" รูปแบบของความรักชาติ และท้อสค้อมมิวนิสต์ไคกลายเป็นชบวนการที่ไครับความสนใจวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางในแง่ที่ไม่เห็นควย โดยเฉพาะแง่มุมของการเอา "เสียด" เขาไปอบรมกันประเเียดประควา แล้วชวยบริจจาคเงินให้กรมการรักษาคินแดน แล้วก็ไคยศ "นายพัน" เป็นผก. พิ. เศษรค. กันไปต่างๆนา-นา เสียดวิจารณ์แถมแถม "เสียดลองฟูง" ควยกันในระดับสูงจึงมีออกมาชางนาเวทนาควยช่าไป"

นายอบ วสุรัตน์ ประธานหอการค้าแห่งประเทศไทย วิจารณ์เรื่อง "กองทัพลองฟูง" นี้ว่า เป็นเรื่อง "ทุเรศ" และ "บ้าที่สุด" (ไทยนิกร 12 พค. 21) นายสุช พุทยานรณ จากวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งเป็นนายกสมาคมมาตลอด 10 ปี บอกวาการฝึกครั้งนี้ไคมสค "ไคกลุ่มที่ จะบริจจาคควยควยเห็นใจความยากลำบากของชีวิตทหาร และจะรวมบริจจาคเพื่อมาสร้างควสควกลมบายแถกกิจการฝึกนักศึกษวิชา-ทหารต่างๆ" (ไทยนิกร 12 พค.)

นายอุคินันท์ แสงหิรัญ ผก. นศท. บอกกับ ตะวันออก ว่า "ความเป็นจริง รค. ไม่จำเป็นจะต้องให้ใครมาชวยเหลือเพราะมีคณมา-อุปการะอยู่แล้ว ที่นายสุชทำเช่นนี้เพื่อหวังผลประโยชน์ให้กับโรงเรียนของตัวเอง นายสุชเป็นเจาของวิทยาลัยศรีปทุม และยังเป็นหัวคະแนนให้กับพรรคการเมืองพรรคหนึ่งควย" ผก. นศท. ประจำการพคกันถึงชนาควาคาควมบวมชองพันเอกพิเศษเหล่านั้นสามารถช้อไคควยเงิน พันโทผก. นศท. ประจำการผหนึ่งกล่าววาพวกนี้ "ทำอะไรบางถึงไคยศชานาคิน ไคยศแล้วก็ไม่เคยทำงานอะไรเลย อยุ่เฉยๆเป็นฐานอำนาจของการเมืองเท่านั้น เจากรมรค. นาจะพิจารณาให้เขาเหล่านั้นบ้าง"

เรียบเรียงจาก ตะวันออก 19 พค. 21, ไทยนิกร 12 พค. 21 และ สปท. ฉบับที่ 43-8 พค. 21

สัมภาษณ์

โกศล ศรีสัมพันธ์

อดีตเลขาธิการสภาคริสตจักรในประเทศไทย

และ ประธานก่อตั้งกลุ่มประสานงานศาสนาเพื่อสังคม

66

ชุมชนแห่งศาสนิกผู้ไม่สิ้นศิวีร์จำ เป็นค้อมมืออยู่ในสังคม เพื่อ เป็นสัญลักษณ์แห่งอุคมการที่อู่เหนือการ ไซ่กำลัง

99

คร. โกศล ศรีสัมพันธ์ พื้นเพเป็นคนชนบทแถวอีสาน และ มุ่งหวังว่าจะกลับไปใช้ชีวิตในชนบทควย สนใจศึกษา เรื่องศาสนาและการเมืองไทย จนได้รับปริญญาเอก จากมหาวิทยาลัยจิกโก

เขียนจดหมายแสดงความเห็นเกี่ยวกับคค 6 ตุลา ในขณะดำรงตำแหน่ง เลขาธิการสภาคริสตจักร ในประเทศไทย ถึงรัฐบาลนายธานินทร์ อันเป็น ขนวนของความขัดแย้งภายในวงการสภาคริสตจักร จึงลาออกและเดินทาง ไปทำวิจัยกับสอนหนังสือ ที่อเมริกาชั่วคราว

มิตรไทย อาจารย์ทำงานกับสภาคริสตจักรและกลุ่มประสานงาน ศาสนาเพื่อสังคม (กศส.) มีความหมายของศาสนาในสังคมควรจะเป็นอย่างไร

โกศล ก่อนอื่นเราควรจะพุกกันสักนิกหนึ่งว่า ศาสนาหมายถึงอะไร เพื่อจะเข้าใจคำทอบของมโกศกรประเศั้น มขอแยกความหมายของศาสนาออกเป็นสองประการ

ประการแรก หมายถึงศาสนาในรูปของสถาบัน ซึ่งรวมทั้งการ จักตำแหน่งและลำดับของบุคคล สถานที่ทางศาสนา ทลอคจนพิธี กรรมต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ในทุกศาสนา นีคือความหมายของศาสนาที่มัก จะเข้าใจกัน

ประการที่สอง เป็นความหมายของศาสนาที่บ่งถึงมคที่ลคซึ่ง ที่ลคของชีวิต ที่เป็นรากฐานของมคอื่น ๆ ทั้งหมค รวมทั้งการ เมือง เศรษฐกิจ และศิลปวัฒนธรรม ศาสนาในความหมายที่สองนี้ไม่ใช่ สิ่งที่จะคิงหรือคคเอาออกมาอย่างง่าย ๆ จากพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ไหน ๆ ทั้งนี้ หากแต่เป็นความรู้สึก ความสำนึก และแรงกล ใจที่เกิดจากประสบการณ์ของเราทั้งนี้คเกิดจนปัจจุบัน เป็นผลลคข ของความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติ กับการทอบสนองของ ทั้งสมองและหัวใจของเรา พทงาย ๆ คคือเป็นผลของกรระวนการ แห่งการ เสาะแสวงหาแก่นสารและคคคคีศรีของความ เป็นคนนเอง

การแสวงหาลจจะและคคคคีศรีของความ เป็นคนตามความหมาย ที่สองนี้ มักจะขัดแย้งกับความหมายที่หนึ่ง ซึ่งถือวาทนหรือพวทคน

มีสิ่งจะอยู่ในกำมือแล้ว ดังนั้นศาสนาในความหมายแรกจึงมักจะพยายามทุกวิถีทางที่จะรักษาสถานภาพเดิมเอาไว้ พร้อมกับนั้นก็ลงทุนสร้างวัด สร้างโบสถ์หรือสิ่งอื่นที่เป็นวัตถุและมองเห็นได้ เพื่อเสริมสร้างฐานะของตนให้มั่นคง ส่วนศาสนาในความหมายที่สองมักจะเกิดความสงสัยและไม่ไว้วางใจโครงสร้างของอำนาจและสังคมที่เป็นอยู่ และเห็นว่า มนุษย์กำลังหลงทาง...

ถ้าเข้าใจความหมายของศาสนาทั้งสองนัยดังกล่าวมาแล้ว ผมก็อยากจะพูดความหมายของศาสนาในความหมายแรกนั้นจะมักจะมีสัมพันธภาพกับอำนาจหรือผู้มีอำนาจ มักจะมีความภาคภูมิใจเมื่อมี "ผู้ใหญ่" เช่นนายเก่า มาเยี่ยม หรือเมื่อใดไปเยี่ยมบุคคลที่อยู่ในอำนาจเมื่อสัมพันธภาพกับผู้มีอำนาจเป็นธรรมชาติ และมักจะมี "รางวัล" ทอบแทนเสมอ เป็นความสัมพันธ์ซึ่งสนับสนุนซึ่งกันและกัน เรื่องความถูกต้องของขอบเขตมีความสำคัญรองลงไป

ส่วนศาสนาในความหมายที่สองนั้น มักจะตั้งข้อสงสัยวิพากษ์วิจารณ์อำนาจหรือโครงสร้างของอำนาจที่ไม่เป็นธรรมชาติ อำนาจที่ฉ้อฉลหรือคอร์รัปชัน แก่เจตนาในการวิพากษ์วิจารณ์ก็เพื่อความถูกต้องของธรรมชาติ ไม่ใช่เพื่อแสวงหาอำนาจให้พวกตนหรือให้ใครนั่นเองคือลักษณะเฉพาะของการเป็นกลุ่ม "ศาสนา" แทนที่จะเป็นกลุ่มการเมือง" แต่ถึงกระนั้นก็ตาม กลุ่มศาสนาในความที่สองนี้ ก็มักจะมีผู้มีอำนาจ รวมทั้งสถาบันศาสนาในความหมายแรกผสมอยู่เสมอ

มิตรไทย ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มศาสนาสองกลุ่มนี้เป็นอย่างไร นาน ๆ เข้ากลุ่มศาสนาในความหมายที่สองคิดว่าจะต้องเปลี่ยนแปลงบ้างไหม

โกศล กลุ่มศาสนาในความหมายที่สองมักจะระแวงสงสัยและพยายามทำลายล้างกลุ่มศาสนาในความหมายที่สอง โดยการกล่าวหาว่านอกกฎหมาย รวมทั้งทางการเมืองหาว่าเป็นพวกชายชาติบ้าน

ส่วนที่คนถามว่า กลุ่มที่สองคือว่าจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงบ้างไหมนั้น ถ้าเราดูประวัติศาสตร์ของยุโรป จะเห็นมาร์ติน ลูเธอร์ เป็นผู้นำคนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงทำนองนี้ การเกิดของธรรมยุคกักภายในในประเทศไทยก็เข้าข่ายเดียวกัน เท่าที่ผมทราบศาสนาในความหมายที่สองในประเทศไทยเรากำลังแย่มาก ๆ ฉะนั้นคนจำนวนมากจึงละทิ้งศาสนาและแสวงหาสิ่งอื่นแทน

การแสวงหาสิ่งอื่นมักจะมีปรากฏเป็นสองลักษณะ ลักษณะที่หนึ่งเป็นการปฏิรูปศาสนาเดิมของตนให้ทันสมัยหรือรวมอย่างใหม่

เป็นการที่ความเสียหายใหม่มีความหมายและมีแรงผลักดันในสภาพสังคมปัจจุบัน ส่วนลักษณะที่สองเป็นความเคลื่อนไหวหรือกระบวนการใหม่ ซึ่งอาจจะนำไปสู่การเกิดลัทธิใหม่หรือศาสนาใหม่ที่แตกต่างจากเดิมอย่างสำคัญ เช่นในญี่ปุ่น การแสวงหาในลักษณะนี้มากในย่านเรกักจะเริ่มบ้างแล้ว เช่นกลุ่มฮิงส่า เป็นต้น ผมเข้าใจว่าการเคลื่อนไหวแบบนี้จะมีมากขึ้นในประเทศไทย กลุ่มประสานงานศาสนาเพื่อสังคมเองก็มีลักษณะผสมระหว่างสองลักษณะตามที่กล่าวมาแล้ว

มิตรไทย กลุ่มศาสนาพวกนี้จะมีอิทธิพลต่อการเมืองหรือต่อลักษณะของสังคมไทยแค่ไหน

โกศล ประเด็นนี้สำคัญมาก และที่ผมเองโคลงมือทำอะไรมา

บ้างเล็กน้อยก็เพราะเห็นความสำคัญของจุดนี้ ผมเห็นว่าศาสนาในความหมายที่สองนี้ไม่ใช่เวทีหรือกลุ่มบุคคลที่แสวงอำนาจ และไม่ใช่อะไรที่จะส่งเสริมในการโค่นล้มการเมืองหนึ่งเพื่อให้อำนาจการเมืองขึ้นครองอำนาจแทน หากแต่กลุ่มศาสนาในความหมายที่สองนี้คือทัศนคติเพื่อการชกคน คิด พก เขียน และลงมือทำงานเพื่อที่จะเปิดประตูปใหม่ของชีวิตที่ทั้งยอมรับรากฐานของสังคม คัดค้าน และมีความหมาย เป็นความพยายามที่จะเพาะเมล็ดแห่งอนาคต ลุงที่อยู่ในเวลา 5, 10 หรือ 20 ปีข้างหน้า "เมล็ดแห่งสังคมใหม่" ที่พวกเราพยายามเพาะในวันนี้อาจจะกลายเป็นคนไม่แน่นอน แต่ก็ไมแน อาจจะเน่าเสียก่อนหรืออาจจะถูกทำลายเสียก่อนก็ได้

ผมเชื่อว่าถ้าเมล็ดที่เราเพาะนั้นเป็นสังคม มันจะงอกงาม ไม่มีอำนาจใด ๆ จะทำลายมันได้ และถ้ามันเป็นความจริงมันก็จะกระจายขยายไป จนถึงจุดที่มีผู้นำที่มีเกิดขึ้นมากพอ แล้วเมื่อวันนั้นและกลุ่มศาสนาก็จะขยายมากขึ้น เท่าที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ของศาสนา "สังคมธรรม" แห่งศาสนาคงกล่าวนี้ จะมีศาสนิกชนมีอำนาจมีอำนาจไปตีความหมายในแง่การเมือง และในที่สุดก็จะมีอิทธิพลต่อการเมืองและสังคมต่อไป

แต่อิทธิพลของกลุ่มศาสนาเช่นนี้ต่อการเมืองหรือต่อสังคมนั้นยังมีอีก ที่สำคัญคือ ชีวิต ความคิด และการกระทำของกลุ่มดังกล่าวนี้เป็นสัญลักษณ์ของการประท้วงแนวทางที่เป็นอยู่ ขณะเดียวกันก็เป็นป่ายชูทางสำหรับคนของการเดินทางสายใหม่ นอกจากนั้นยังเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีฐานะอันยากคือเพื่อสิทธิและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นคนของผู้ที่ถูกอำนาจบ้านเมืองข่มเหงอีกด้วย

มิตรไทย เมื่อที่อาจารย์พูดว่า มักจะมีศาสนิกชนเอาสังคมธรรมของขบวนการศาสนาไปตีความในแง่การเมือง อาจารย์หมายความว่า ความว่า กลุ่มศาสนาจะวิวัฒนาการไปเป็นกลุ่มการเมืองหรือว่า

โกศล ไม่ใช่กลุ่มเดียวกัน แต่อาจจะมีส่วนซึ่งกันบ้างคนที่เข้ากันทั้งสองกลุ่ม แต่หาว่าแนวทางหลักของทั้งสองกลุ่มเป็นคนละอย่าง ประเด็นที่ผมใคร เน้นคือ แนวความคิดทางศาสนาที่ว่า ถ้ามันเป็นความจริง มันจะก่อให้เกิดพลังหรืออิทธิพลพอที่จะให้เกิดขบวนการทางการเมืองได้

มิตรไทย ช่วยยกตัวอย่างของกลุ่มหรือขบวนการที่ว่าเป็น

โกศล ตัวอย่างในสมัยโบราณก็ได้แก่พระเจ้าอโศกมหาราช โค้ความพุทธธรรมและนำมาใช้ในการจัดระบบราชอาณาจักรและระบบการปกครองเสียใหม่ หลังจากที่พระองค์ได้เลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาแล้ว ในสมัยปัจจุบัน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือกลุ่มขบวนการเมืองและศาสนาในละตินอเมริกาและในฟิลิปปินส์ที่ว่าเฉพาะฟิลิปปินส์การเป็นเมืองขึ้นของสเปนทำให้คนฟิลิปปินส์เป็นคาทอลิกถึง 95 เปอร์เซ็นต์ (อีกประมาณ 4 เปอร์เซ็นต์เป็นโปรเตสแตนต์ ทลอคสมัยอาณานิคม ศาสนาคาทอลิกเป็นเครื่องมือของสเปนในการปกครองคนพื้นเมือง ทอม่าประสภารวมในการต่อสู้เพื่อเอกราชและประสภารวมภายใต้ระบบเผด็จการแห่งกบฏฮักกาตักของมารกอส มีชาวคาทอลิกจำนวนมากที่สละทิ้งศาสนาในรูปเก่าของตน พวกพระที่เคยเป็นเครื่องมือของเจ้าอาณานิคมและผู้มีอำนาจก็เริ่มมีความคิดใหม่ หลุดรบบไปเกิดความคิดและมโนสำนึกใหม่ เห็นว่าการรวมทุกชนชั้นกับประชาชนผู้ยากไร้ ในการต่อสู้กับอำนาจเผด็จการนั้นแหละคือการเป็นคาทอลิกที่ถูกของ นี่คือการ

เปลี่ยนแปลงในระบอบศาสนา แล้วจากจุดนี้เอง มีชาวคาทอลิกจำนวนมากที่เห็นว่า การรวมมือกับกระบวนการปลดแอกแห่งชาติฟิลิปปินส์นั้น ก็เป็นการกระทำที่ถูกต้องสำหรับคาทอลิก การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้เกิดขึ้นแล้ว และดูเหมือนจะกำลังขยายตัวด้วย ในละตินอเมริกาที่เช่นกัน

มิตรไทย ในเมืองไทยมีแนวโน้มที่จะเป็นอย่างนี้หรือเปล่า

โกศล ผมคิดว่าในแง่ของโครงสร้างมีแนวโน้มที่จะเป็นเช่นนั้น แต่ในแง่เนื้อหาอาจจะไม่เหมือนกัน เพราะว่าประวัติศาสตร์และศาสนาของคนไทยเราไม่เหมือนกับของเขา ผมเข้าใจว่า กระบวนการทำนองนี้เกิดขึ้นแล้วในหมู่คนไทย แต่จะปรากฏชัดในรูปแบบไหน คงคอยกันต่อไป

มิตรไทย ศาสนาที่กำลังพูดถึงนี้ ส่วนใหญ่จะมีศูนย์กลางอยู่ในเมืองหลวง จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับชนบทหรือไม่ หรือกำลังขยายไปถึงไหนแล้ว

โกศล น่าคิด แต่ผมว่ามันไม่เชิงแค่ว่าอยู่ที่เมืองหลวงคามที่วณะ แต่อาจจะเข้าไปใ้ควาเรา รื่องเฉพาะที่เกิดขึ้นและกลายเป็นชาวในเมืองหลวง ที่จริงแล้ว การแสวงหาทางศาสนา คึงกล่าวนี้กำลังเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันทั้งในเมืองและชนบท ถ้าผมเข้าใจไม่ผิด การแสวงหาของชาวบ้านก็มีความเข้มข้นจริงจึงไม่แพ้การแสวงหาของนิสิตนักศึกษาเหมือนกัน แนละ ภาษาและสัญลักษณ์ที่ใช้อาจแตกต่างกัน และในแง่ของการผูกพันทางอารมณ์หรือความหวัดระหายที่จะพบสัจจะและศักดิ์ศรีของความเป็นคนนั้นเหมือนกัน

มิตรไทย ทิศทางของการหาคำตอบเหมือนกันหรือเปล่า

โกศล มันก็มีส่วนคล้ายกันอยู่บ้าง แต่ก็อย่างว่า คุณสังเกตว่าขบวนการลูกเสือชาวบ้านค่อนข้างขยายไว ชณะเดียวกันก็มีขบวนการอื่นขยายไวเหมือนกัน ผมใคร่ตั้งข้อสังเกตว่าราษฎรจำนวนมากชอบสนองตอบคำเรียกร้องเชิญชวนของขบวนการลูกเสือชาวบ้านก็ดี หรือขบวนการอื่น ๆ ก็ดี เป็นเพราะเขากำลังเสาะแสวงหาอยู่แล้วซึ่งความหมายของชีวิต เมื่อวิทยาการและค่านิยมส่วนใหญ่ก็เป็นศูนย์กลางใหญ่เป็นศูนย์ เสน่ห์หรือบารมีมาชักชวนให้ไปรวม ราษฎรก็พร้อมที่จะตอบสนอง รวมความว่าการรวมกับขบวนการลูกเสือชาวบ้านก็เป็นส่วนหนึ่งของการแสวงหาและการค้นพบ ส่วนที่ว่าจะเป็นการค้นพบที่มีความหมายถาวรจริงจริงหรือไม่นั้น เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่อย่างน้อยก็มีบางอย่างที่เขาจะสามารถจับขึ้นมาได้

มิตรไทย แคลลลูกเสือชาวบ้านก็เป็นขบวนการที่แพร่ไปจากเมืองหลวง ศาสนาในความหมายที่สองหรือการแสวงหาที่พูดถึงนี้ ไ้แพร่ไปถึงประชาชนหรือเปล่า

โกศล ตามความเข้าใจของผม ศาสนาจะแพร่ไปถึงประชาชนไม่ไ้ อาจจะไ้ดูมองในอีกแง่หนึ่ง แต่ผมเองมองศาสนาในความหมายที่สอง ที่ว่าความอยากรู้หรือความต้องการหรือความจำเป็นที่จะแสวงหามันเกิดขึ้นในใจของแต่ละคน แต่แน่นอนเมื่อกางคนทางแสวง ก็อาจจะรวมกันในรูปแบบหรือวิธีการใด และอาจมีการติดต่อสัมพันธ์และสนับสนุนกันไ้ ถ้าคุณหมายถึงการแพร่แบบนี้ ก็พูดไ้ว่ากำลังแพร่

แต่ที่ผมอยากเน้นก็คือการพยายาม"แพร่" ศาสนาไม่ว่าความ

หมายไ้จากเมืองหลวงไปสู่ชนบทนั้น เป็นการสร้างอาณานิคมชนิดหนึ่ง เราคงเข้าใจว่าชาวบ้านในชนบทนั้น เขาก็แสวงหาในสถานการณ์ของเขา คิวอย่างเช่น ถ้ามันทำนาไ้ 10 ถึง 20 ไร่ ปีหนายากไ้ไ้ 20 ถึง 30 ไร่ มองในอีกแง่หนึ่งก็ เป็นเรื่องของเศรษฐกิจ แต่ผมว่าการแสวงหาเช่นนี้ไม่มีคิของศาสนาอยุ่คว เพราะจุดหมายก็คือต้องการมีชีวิตที่คึกฉิบา

มิตรไทย ถึงแม้ว่าการแสวงหาของแต่ละคนจะมีอยู่แล้วก็ตาม แต่กลุ่มที่กำลังแสวงหาเช่น กลุ่มส. หรือกลุ่มอื่น ๆ มีความพยายามแค่ไหนที่จะขยายชาวบ้านหรือให้เขาใจง่ายขึ้น

โกศล ก่อนที่จะตอบคำถามนี้ ผมขอพ้ออีกสองประเด็น เพื่อให้ภาพของการเสาะแสวงหาของชาวบ้านชัดขึ้นอีกสักนิดหนึ่ง

เมื่อไม่นานมานี้ อาจารย์ยืนไ้ถึงแก่มรณภาพ เมื่อดีเวลา งานศพของท่าน ในหลวงเสด็จ ประชาชนไปร่วมนับแสน ๆ คน ผมอยากจะชี้ว่าปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ยืนนี้ เป็นปรากฏการณ์ทางศาสนาอย่างหนึ่ง ท่าไมประชาชนจึงแสวงหาอาจารย์ยืน อากกล่าวไ้ว่า เป็นเพราะท่านเป็นพระที่กอบุ้ด้วยคุณสมบัติที่ประชาชนต้องการ ท่านมีอะไรเป็นเรื่อที่นำศึษาอย่างยิง ในที่นี้ผมเพียงแต่ชี้ให้เห็นว่า ปรากฏการณ์อาจารย์ยืนเป็นเรื่อศาสนาที่เกิดขึ้นในชนบท คนในเมืองทองไปหา

อีกสิ่งหนึ่งที่ผมอยากเพิ่มเติมคือ มีกระบวนการศาสนาแปลก ๆ เกิดขึ้นเช่นพวกปลั้วรงค์ หรือแม่แก่กระบวนการนวลเองก็อาจจิวอาศัยในประเภทเดียวกันนี้ ในหมู่คริสต์เตียนก็มีคล้าย ๆ กัน กระบวนการทั้งหลายเหล่านี้เกิดขึ้นเพราะอะไร ท่าไมเขาจึงเน้นการแสวงหา"สั้วรงค์" ท่าไม "สั้วรงค์" ของเขาจึงมักจะคงทนพบในโลกอื่น ซึ่งมักจะพบไ้ก็ก็เมื่อตายไปแล้ว ผมกล่าวถึงสิ่งเหล่านี้เพื่อชี้ว่ากระบวนการทางศาสนานั้นสลับซับซ้อนมาก และทางก็มีวิธีการและเป้าหมายต่างกันไป

ที่ถ้ามว่ากลุ่มกศส. ไ้ช่วยให้ชาวบ้านไ้เข้าใจหรือ มองเห็นสิ่งที่เขาแสวงหาอย่างไ้หรือไม่ สิ่งหนึ่งที่กลุ่มพยายามทำก็คือพยายามจับประเด็นว่าอะไรคือปัญหาหลักของสังคมไทย ซึ่งก็สรุปในชั้นนี้ว่าความแตกแยกในทางความคิดหรืออุดมการ ซึ่งปรากฏชัดที่สั้วรงค์ทั้งแคว้นที่ 6 ตุลาคม 2519 เป็นกษมา เป็นปัญหาหลักที่สั้วรงค์หนึ่งของสังคมไทย คิวเหตุนักกลุ่มกศส. จึงเห็นว่ามี 18 คนที่ถูกฟ้องและกำลังพิจารณาพิพากษาในศาลทหาร ขณะนั้น เป็นสัญลักษณ์ของปัญหาสำคัญยิ่งของสังคมไทย กล่าวคือ นอกจากปัญหาความแตกแยกแล้ว ยังเล็งถึงปัญหาสิทธิและศักดิ์ศรีของมนุษย์ชนอีกควย ฉะนั้นกลุ่มกศส. จึงถือว่า เรื่อคุคิ 6 ตุลา เป็นเรื่อใหญ่ แยกกลุ่มก็ระบุหนักว่า การทำงานของกลุ่ม เป็นการทำงานระดมสัญลักษณ์มากกว่าอย่างอื่น

อีกสิ่งหนึ่งที่กลุ่มกศส. ทำก็คือการพัฒนา หรือการมีส่วนร่วมในการพัฒนา แม้ว่าขณะนี้กลุ่มยังไมไ้ลงมือทำอย่างจริงจังเพราะความใหม่ แต่ก็เป็นนโยบายที่แนชัดและสำคัญ หนึ่งจะกล่าวถึงก็คือแนวคิดหรือหลักปรัชญาในการพัฒนาของกลุ่มทางจากงานพัฒนาที่ทั่วกันทั่วไปในสังคมไทยปัจจุบัน กล่าวโดยยอกก็คือ เป็นการรวมกันอย่างเคียงบาเคียง ไ้กลับคืนองชาวบ้านในการแสวงหาชีวิตที่มีกินมีอยู่ มีอิสรภาพ ความผูกพัน ความหมาย และศักดิ์ศรีแห่งความเป็นคน ซึ่งทั้งหมดนี้จะหาไ้ก็ก็เมื่อเรย์คหลักการฟังตนเอง เห็นความสำคัญ

ยิ่งของแผ่นดิน รับใช้และร่วมมือซึ่งกันและกัน ร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกัน และอยู่ด้วยกันอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม

มิตรไทย สมาชิกหลายคนของกลุ่มกศส. มาจากสมาชิกของกลุ่มอหิงสา และที่กล่าววาทกรรมเห็นความขัดแย้งในสังคมเป็นปัญหาสำคัญในการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่วุ่น กลุ่มายึดหลักสันติวิธีหรือเปล่า

โกศล สันติวิธีเป็นหลักการ ชี้นำและนโยบายของกลุ่มกศส. คุณคงจำได้ว่า กลุ่มกศส. มีจุดประสงค์หลัก 3 ประการคือ

1. เพื่อส่งเสริมศาสนาธรรมในการพัฒนาสังคมไทย
2. เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ชนทุกชนชั้น โดยยาก ไม่ว่าสาเหตุแห่งทุกข์จะเป็นอะไรก็ตาม แต่โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีความทุกข์เนื่องมาจากเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519
3. เพื่อช่วยกันรื้อสร้างและสร้างการคืนดีในหมู่มนุษย์

ส่วนนโยบายของกลุ่มเรามี 3 ประการคือ

1. ยึดหลักอหิงสาธรรม
2. ไม่แสวงอำนาจทางการเมือง และไม่ใช่อุปกรณ์ทางการเมืองให้แกใครทั้งสิ้น
3. สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจและเป็นการส่วนตัว

มิตรไทย ถึงแม้ว่ากศส. ไม่ต้องการอำนาจทางการเมือง แต่กลุ่มมองตัวเองว่าเป็นกลุ่มอิทธิพลทางการเมืองหรือไม่

โกศล เราเข้าใจว่าเป็นอย่างนั้น แต่อิทธิพลทางการเมืองของกลุ่มมีก็ขึ้นอยู่กับอำนาจทางอาวุธ การเงิน หรือกำลังอย่างอื่น หากขึ้นอยู่กับอำนาจแห่งมโนธรรม อำนาจทางศีลธรรม หรืออำนาจแห่งความถูกต้องของชอบธรรม

มิตรไทย ทางกลุ่มต้องการให้ผู้มีอำนาจเห็นว่าตนเองกำลังทำผิดมโนธรรม หรือว่าต้องการบอกคนทั่ว ๆ ไป

โกศล ทั้งสองอย่างครับ รวมทั้งบอกตนเองด้วย

มิตรไทย คิดว่าแนวความคิดและขบวนการของกลุ่มมาร์กซิสต์เป็นการแสวงหาทางศาสนาหรือเปล่า

โกศล คิดครับที่ตามคำถามนี้ เพราะเป็นประเด็นที่สำคัญมาก อย่างไรก็ตามคำตอบของผมเป็นทัศนะส่วนตัว กล่าวคือ รากฐานหรือจุดศูนย์กลางของศาสนา คือสิ่งที่เราเรียกว่า สัจธรรม ซึ่งบริสุทธิ์ศักดิ์สิทธิ์ และทรงคุณูปภาพเหนือโลกมนุษย์และจักรวาล คริสเตียนเรียกองค์สัจธรรมว่า พระเจ้า ชาวมุสลิมเรียกว่าพระอัลเลาะห์ ศาสนิกเชื่อในเรื่องนี้ และถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ผมเข้าใจว่ามาร์กซิสต์ในฐานะมาร์กซิสต์ไม่เชื่อในเรื่องนี้ นี่คือการแตกต่างในข้อที่หนึ่ง สอง กลุ่มศาสนาในฐานะศาสนาไม่แสวงอำนาจทางการเมือง แต่กลุ่มมาร์กซิสต์ถือว่าการ โภจนาทางการเมือง เป็นจุดประสงค์สำคัญ

ส่วนจุดที่คล้ายกันคือ ศาสนาในความหมายที่สองก็คือ ลัทธิมาร์กซ์ก็คล้ายกันใจวิเคราะห้สังคมให้ถึงราก และวิเคราะห์จากแงของมนุษย์เปรียบในสังคมเหมือนกัน ยิ่งกว่านั้นทั้งสองฝ่ายยังมุ่งสร้างความเป็นธรรมในสังคมให้เกิดขึ้นด้วย แต่มีอีกจุดหนึ่งซึ่งผมเข้าใจว่าศาสนาในความหมายที่สองและลัทธิมาร์กซ์แยกต่างหากอีก นั่นคือในขณะที่ทั้งสองแสวงหาความยุติธรรมด้วยกัน ศาสนาในความ

หมายที่สองไปไกลกว่านั้นอีก คือแสวงความโอบอ้อมของการเป็นมนุษย์ ซึ่งจะสำเร็จได้จากการทำงานมนุษย์ยอมอุทิศตนรับใช้ของลัทธิธรรม ในขณะลัทธิมาร์กซ์เห็นว่าความสมบูรณ์ของความเป็นมนุษย์อยู่ที่การรับใช้สังคม แต่ความขอสุขตายนี่ อาจไม่แตกต่างกันมากนัก หากเข้าใจว่าการรับใช้ลัทธิธรรมนั้นจะแสดงออกได้ก็ด้วยการรับใช้คนยากจนผู้เสียเปรียบในสังคมนั่นเอง

มิตรไทย มีความรู้สึกซึ่งวิเคราะห้สังคมออกเป็นชนชั้น มีความขัดแย้ง เราจะใช้วิธีการสันติวิธีเช่นเดียวกับกศส. หรือไม แคนไทน์

โกศล ถ้าใช้สันติวิธีแล้วได้ผล มาร์กซิสต์คงใช้ แต่ขณะเดียวกันเขาก็พร้อมที่จะใช้กำลังถ้าจำเป็น ส่วนกลุ่มกศส. นั้น มีนโยบายสันติวิธีไม่ใช้กำลัง

มิตรไทย มีความรู้สึกอย่างไรครับ เกี่ยวกับการใช้คำขวัญ "ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์" โดยเฉพาะคำกลาง "ศาสนา"

โกศล ที่ที่จำกัดใหม่เฉพาะคำกลาง ผมคิดว่าผู้ใช้คำขวัญ เหล่านี้ในปัจจุบันดูโอกาสนำเอาสัญลักษณ์ที่คนจำนวนมากถือว่าสำคัญมาใช้เป็นเครื่องมือในการปลุกระดมเพื่อผลทางการเมืองและเศรษฐกิจ ซึ่งก็โดยผลพอสมควร คำ"ศาสนา" ในความหมายนี้เขาใช้ในความหมายที่หนึ่ง คือหมายถึงสถาบันที่มีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นการใช้ที่แคบและจำเพาะ ส่วนศาสนาในความหมายที่สอง พวกนี้ไม่เข้าใจหรือถ้าเข้าใจก็เห็นเป็นศัตรูไปเลย กลุ่มศาสนาในความหมายที่สองมักจะเห็นว่า การใช้สัญลักษณ์แบบนี้เป็นการบิดเบือนความจริง และในที่สุดก็ไร้ความหมาย เพราะคนจะเอียงไปเอง

มิตรไทย อาจารย์ออกมาจากเมืองไทยหลังปฏิวัติ 20 ตุลาคม 2520 รู้สึกว่าการปฏิวัติคราวนี้มีการเปลี่ยนแปลงอะไรที่สำคัญหรือเปล่า

โกศล ก็เปลี่ยนแปลง แต่ในส่วนลึก ๆ แล้ว ดำรงในค่านิยมภาพก็ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงมากนัก ลักษณะของการใช้อำนาจก็เหมือนเดิม คนที่ใช้อำนาจก็กลุ่มเดิม โครงสร้างของอำนาจก็คงเดิม จุดหมายปลายทางของการใช้อำนาจก็เหมือนเดิม ซากินิมิตที่ลึกซึ้ง ฉะนั้น มองในแง่บุคคลที่เป็นหัวหน้ารัฐบาลก็เปลี่ยน แต่ตามองในแง่เจตนาของเมืองคนไม่เปลี่ยน ที่เห็นวาทะต่างนั้น เป็นเรื่องของความฉลาดเฉลียวในการ เล่นเกมทางการเมืองมากกว่า

มิตรไทย ภาพที่เห็นจากการนั่งมองอยู่เมืองนอกหรือการอ่านหนังสือพิมพ์จากเมืองไทย คิดว่าพลเอกเกรียงศักดิ์มีลักษณะเสรีนิยมมากขึ้น หรือว่าเป็นเรื่องผิวเผิน

โกศล เฉพาะตัวพลเอกเกรียงศักดิ์เองก็มีที่ ทำให้เห็น เป็นอย่างนั้น แต่ผมเห็นว่าทิศทาง การเมืองของไทยในปัจจุบันมีลักษณะที่ว่าคนคนเดียวไม่สามารถที่จะมีอิทธิพลมากมายนักในการกำหนดชะตากรรมของประเทศชาติ

มิตรไทย แต่การที่พลเอกเกรียงศักดิ์ขึ้นมาอำนาจไม่ได้หมายความว่า มีกลุ่มคนซึ่งมีอำนาจต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นเสรีนิยมมากขึ้นหรือ

โกศล ผมไม่คิดอย่างนั้นนะ ผมคิดว่าการที่พลเอกเกรียงศักดิ์ขึ้นมา นั้นเป็นเรื่องของความบังเอิญมากกว่า กล่าวคือ จุดสำคัญของการปฏิวัติ 20 ตุลาคม อยู่ที่ของการเปลี่ยนคนเก่า เมื่อเปลี่ยนแล้วก็ต้องตั้งคนใหม่ และคนใหม่นี้ก็บังเอิญเป็นพลเอกเกรียงศักดิ์

มิตรไทย หมายความว่า เป็นเรื่องของการปลุกคนมากกว่า เป็นเรื่องของการกึ่งคน

โกศล ใช่

มิตรไทย ความหวังของสังคมไทยอยู่ที่ไหน

โกศล คำถามนี้ผมเคยถามเพื่อนคนหนึ่งมาแล้ว เขาตอบว่า ความหวังของเขายู่ที่คนรุ่นใหม่ ผู้ซึ่งโคกคัสใจแล้วว่าจะต้องเปลี่ยนแปลงสังคมไทยขึ้นมาใหม่ ไม่ว่าจะต้องใช้วิธีการใดก็ตาม เมื่อผมซักหนัก เขา เพื่อนคนนั้นก็เพิ่มข้อเสนอหนึ่ง คือคนรุ่นใหม่ที่ว่านี้ต้องไม่ออกสู่ถิ่นไป ผมเห็นด้วยกับเพื่อนคนนั้นพอสมควร แต่ผมก็เชื่อออกไปด้วยว่า ในขบวนการแห่งประวัติศาสตร์ของมนุษยชาตินี้ "เหนือฟ้ายังมีฟ้า" กล่าวคือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในอำนาจนั้น มักจะไม่ค่อยมีอำนาจ และในที่สุดเขาจะถูกถอดออกจากอำนาจนั้น และคนที่เสียเปรียบหรือถูกเหยียดหยามบ้างจะมีโอกาสขึ้นมาเป็นใหญ่แทน คุณจำเรื่องเจ้าเงาะกับหกเขยและท้าวสามลโคกใหม่ แน่นนอนจะทองโซเวลา จะต้องมีมีการพิสูจน์ จะต้องมีมีการทอสี และจะต้องสูญเสียพอสมควร แท้จริงเป็นขบวนการของประวัติศาสตร์ ซึ่งมีพลังของประชาชนเป็นที่ตั้ง ไม่มีอำนาจใด ๆ จะหักทาบได้

มิตรไทย หมายความว่า ท่อไปค่ายหรือเปล่าว่า คนที่ไม่เคยมีอำนาจเมื่อขึ้นมามีอำนาจแล้ว ในที่สุดก็หมดอำนาจไปค่าย

โกศล ครั้น อย่างนั้น ที่ว่านี้ไม่ใช่เพราะความตายธรรมดา

มิตรไทย ในอนาคต คิดว่าเมืองไทยจะพัฒนาไปโดยสันติวิธีหรือเปล่า

โกศล ผมเข้าใจว่าการตัดสินใจและการใช้อำนาจในปัจจุบันนี้จะเรียกว่าเป็นแบบสันติวิธีไม่ถูกต้องทีเดียวนัก มันมีความรุนแรงแห่งระบบชนชั้นอยู่มากทีเดียว แต่สภาพของบ้านเราก็คงไม่ถึงกับมีสงครามสู้รบอย่างมากมาย เหมือนกับที่ เกิดกับประเทศเพื่อนบ้าน เมื่อสามสี่ปีก่อน แม้จะมีการสู้รบกันประปรายตามป่าเขา ก็ยังอาจถือได้ว่า "สันติ"

คำว่า พัฒนาโดยสันติวิธี ในคำถามของคุณคงหมายความว่า พัฒนาโดยไม่ทอของบรรพชาพันกันทั่วประเทศแบบสงครามกลางเมืองกระมัง ถ้าอย่างนั้นผมมีความเห็นเป็นอย่างนี้ คือเราคงวิเคราะห์ว่าอะไรคือปัจจัยที่จะทำให้สันติวิธีสำเร็จหรือล้มเหลว อะไรที่ผลักดันให้คนของเราถ่วง

ผมขอชี้ที่ปัจจัยหรือพลังสามประการที่สำคัญ คือ

ประการแรกคือความรู้สึกและความคิดของประชาชนทั่วไป ข้อนี้ผมเข้าใจว่า ประชาชนโคกเดินทางมาถึงจุดที่ว่า "พอที่คนอื่นจะมาบงการชีวิตของคุณ พอที่ที่ดินจะนั่งอมมือเอาให้คนอื่นเขาจักรวแทน" ผมเข้าใจว่า ประชาชนของเราตื่นตัวมากแล้ว และต้องการที่จะมีสิทธิมีเสียงในการตัดสินใจและการกำหนดชะตากรรมของตนและบ้านเมือง และเริ่มไม่พอใจอย่างรุนแรงกับสภาพของชีวิตที่ยากจนคนแค่น ถูกเอาเปรียบและขมเหง ไร้ศักดิ์ศรีและถูกเบียดเบียน คนมีอำนาจหมิ่นเหยียดหยาม ประชาชนกำลังมองครุรัฐบาลอย่างมีความหวังและรอคอย ญัตติอยู่ว่ารัฐบาลจะอ่านวญสั่งที่ประชาชนต้องการ โคกหรือไม่ หรือว่ามีแค่จะกึ่งหน้าปรามปรามประชาชนด้วยอาวุธอย่าง รัฐบาลเก่าในประเทศเพื่อน

บ้าน ถ้ารัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิมีส่วน มีความเป็นธรรม มีอยู่มีกิน การพัฒนาโดยสันติวิธีก็จะเกิดขึ้นได้ มิเช่นนั้นก็คงจะเป็นเหมือนเพื่อนบ้านเขา

ประการที่สองคือเจตนาและสมรรถภาพของรัฐบาลและสถาบันหลักของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งของกลุ่มที่มีหรือจะมีอำนาจในบ้านเมือง ซึ่งก็คือไม่พนักลุ่มทหาร อย่างน้อยก็ระยะหนึ่ง ประเด็นคือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเหล่านี้ จะใช้อำนาจในประเทศไทยเพื่ออะไรกันแน่ เขาเดินไปกับประชาชนหรือเดินสวนทางกับประชาชน ถ้าเขาเดินสวนทางกับประชาชน ก็ต้องรบกันอยู่อย่างไม่มีวันขาด ถ้าเขาใช้อำนาจเพื่อความผาสุกของประชาชนอย่างแท้จริง การพัฒนาโดยสันติวิธีก็เป็นไปได้

ประการที่สามคือพลังของมหาอำนาจทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงในรูปของการสืบราชการลับ ในรูปของความช่วยเหลือแบบต่างๆ และในรูปของบริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนเพื่อกอบกู้ไทยและสกัดกั้นผลประโยชน์จากทรัพยากรของเรา ประเด็นคือ มีอำนาจทางการเมืองในปัจจุบันเข้าใจความหมายความเป็นอธิปไตยของชาติในแง่ที่สุลัทธิขงจื้อหรือไม่ แค่นั้น ขอนผมมีความรู้สึก ว่า รัฐบาลของเราอ่อนมากตามไม่ทันเล่ห์กลของบริษัทต่างชาติ ที่ใช้เงินซื้อแบกกระทั้งวิญญาณของผู้นำระดับสูงของเรา อันตรายข้อนี้ พวกเราส่วนใหญ่ มักจะมองไม่เห็น

มิตรไทย การวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวของกลุ่มต่างๆ เหมือนกับเป็นฝูงสิงห์เล็ดการณ่มองจากภายนอก ที่จริงแล้วเรากางก็เป็น คนที่อยู่ในกลุ่มและเรายังมีอิทธิพลต่อกันของเรา ถ้าเป็นอย่างที่ว่านี้ อาจารย์คิดว่าพอจะรณรงค์ให้กลุ่มที่อาจารย์ร่วมอยู่ด้วยนี้ ทอสูคยสันติวิธีหรือเปล่า หรือคิดว่าความหวังมันน้อยเสียแล้ว

โกศล ข้อนี้ผมว่าทุกคนต้องตัดสินใจเอง ผมเคารพการตัดสินใจของคนอื่น สำหรับส่วนตัวผมนั้น ตั้งแต่เกิดจนปัจจุบันผมเลือกสันติวิธี แต่ผมก็เข้าใจกระบวนการของประวัติศาสตร์พอว่า ในการจับทั้งสังคมมนุษย์นั้น เท่าที่เป็นมาแล้วมักจะหลีกเลี่ยงการไขว่ถ่วงไม่ได้อะไร และผมก็เข้าใจออกไปด้วยว่า การไขว่ถ่วงหรือความรุนแรงนั้นมีความจำที่ต้องอยู่ยง เพราะรากฐานที่ไขว่ถ่วงของสังคมจะเป็นอุดมการณ์มากกว่านั้น กล่าวคือรากฐานแห่งความชอบธรรมของสังคมหรือประเทศชาตินั้น เป็นเรื่องของสัจธรรมที่ลึกซึ้ง ในระดับเดียวกันกับศาสนธรรม พอให้ซัดก็คือ ชนชนแห่งศาสนิกนิกายสันติวิธีจำเป็นต้องมีอยู่ไม่สิ้นสังคม เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งอุดมการณ์ที่อยู่เหนือการไขว่ถ่วง แต่ก็แปลก ที่ผมอ่านามมักจะไขว่ถ่วงถ่วงจกหรือขมเหงกลุ่มศาสนิกเช่นนี้ เปรียบเหมือนเอายาพิษใส่อาหารที่ตนเองกำลังกิน อย่างมารกิน ลูเธอร์ คิง ทูอเมริกา เขาก็ยึดหลักการนั้นจนถูกฆาตคย พระเยซูก็เป็นตัวอย่าง ผมอยากพูดว่าคริสเตียนที่ยึดหลักสันติวิธีเห็นว่าการกายของพระเยซูชนไม่กางเขน เป็นคนแบบของการทอดคยสันติวิธี ในการแก้ปัญหา ของมนุษยชาติ

กลุ่มศาสนิกเช่นนี้เองที่ยืนหยัดเพื่อสัจธรรมที่อยู่เหนือเชื้อชาติ ผิวพรรณ ภาษา วัฒนธรรม หรือธรรมเนียมใด ๆ เป็นกลุ่มที่เป็นพยานถึง เอกภาพแห่งมนุษยชาติ เป็นกลุ่มที่หัดศึคนให้กับการแสวงหาสันติภาพ ความยุติธรรม ความหมาย ความไพบลัยและศักดิ์ศรีของความเป็นคน ที่ไม่ขึ้นอยู่กับวิถีหรืออำนาจอันมาจากกำลัง ผมเองโคกเลือกเดินทางสายนี้ และขณะนั้นก็กำลังทำอยู่ที่นี่

ไม้ใกล้ฝั่ง

ผมก็ไม่ออกว่า โครงการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นับแต่ฉบับแรกจนถึงฉบับสุดท้ายเกี่ยวกับ "พัฒนาสังคมแห่งชาติ" ไปถึงไหน และอะไรมา เพราะผมไม่เข้าใจคำว่า "สังคม" ตามหลักวิชา หรือตามความหมายของนักวิชาการ หมดเพียงความนิยมยกย่องตนเอง เป็นศัพท์สังคมชั้นสูงกว่าศัพท์สังคมอื่น ๆ ที่มีอยู่ในโลก ความสงัดจากจะหมายถึงความมีสติปัญญา เอาที่ว่อก โค้ดก็กว่าศัพท์เคียด ฉาน รักรักรักกำลังกาย ถ้าสังคมคิดในการหาและมีปัจจัยที่ต่ำกว่าศัพท์อื่น หรือแม่แต่มนุษย์ด้วยกัน

ชุมชนที่อยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มก้อนจนเกิดเป็นเชื้อชาติต่าง ๆ ในโลก ย่อมต้องยอมเสียในสิ่งที่ตนอยากได้ และยอมเสียในสิ่งที่ตนยึดครอง เป็นกรรมสิทธิ์ เพื่อประโยชน์ร่วมกัน สิ่งใดที่ควรจกใจเป็นส่วนตน และสิ่งใดที่ควรเสียเพื่อส่วนรวมน่าจะเป็นหลักสำคัญในการวางแผนพัฒนาสังคม หรือแผนการอยู่ร่วมกัน

สิ่งใดที่ควรโล่งใจที่ควรเสียนั้น ควรได้ศึกษาจากประวัติศาสตร์ของชาติไทยโดยด่องแท้ เมื่อมีการวางแผนพัฒนาสังคม ก็จะโคคลอย ความความของการของสังคมไทยนั้น ๆ สิ่งใดที่เป็นพิษ เป็นภัยต่อสังคมในปัจจุบันและอนาคตก็ควรจกใจออกไป ไม้วาสิ่งนั้นจะเป็นของเก่า หรือของใหม่ เช่น ความพุ่มเพื่อยในการประกอบพิธีการต่าง ๆ แม้จะเป็นของเก่ามาแต่โบราณ ก็ควรจกใจออกไปโดยเหตุผลทาง เศรษฐกิจ

การพัฒนาสังคมต้องมุ่งพัฒนา "จิตใจ" และ "แก้ไขสิ่งแวดล้อม" ควบคู่กันไป โดยไม่ต้องคำนึงถึงลำดับก่อนหลังเหมือนการพัฒนาเศรษฐกิจ นี่เป็นความเห็นของผมซึ่งแน่นอนคงจะขัดแย้งกับความเห็นของนักสังคมที่โกลาเลเรียนมาโดยเฉพาะ

การพัฒนาที่โคดลสมบรณตามเป้าหมายควานจิตใจ ก็ต้องวางแผนพัฒนาเยาวชนในช่วงอายุ 5-17 ปี ซึ่งเป็นช่วงชีวิตสำหรับการศึกษา เป้าหมายของการพัฒนาจิตใจก็คือ การรู้จัก "หน้าที่" ซึ่งจะต้องปฏิบัติก่อกตนเอง และปฏิบัติก่อกส่วนรวม อันเป็นจุดมุ่งหมายไปสู่ความมั่นคงของชาติ ศาสน์ กษัตริย์ สร้างจิตสำนึกให้พ้นจากความเป็นทาสของ เจ้า ชุน มูล นาย ขณะเดียวกันก็สร้างจิตโรสำนึกให้มีความเคารพนับถือบุษนียบบุคคลผู้ประกอบคุณงามความดีให้แก่สังคมทั้ง ในอดีตและปัจจุบัน

ในช่วงเวลาเพียง 12 ปี เราสามารถสร้างจิตใจของลูกทั่วประเทศให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพมากกว่าปริมาณได้อย่างแน่นอน พวกเขาจะเป็น "ไทยใหม่" รุ่นแรก ที่จะนำประเทศไทยไปสู่ความมั่นคงถาวรสืบไป ปัญหาที่มีอยู่ว่าการทรวงศึกษาธิการจะมีปัญญาหรือความสามารถที่จะทำหรือไม่ หรือจะเป็นโคโนเสาร์เตลาลานปีตามที่เขากล่าวหาอยู่อย่างเคิม เรื่องความล้มเหลวของการศึกษาในเมืองไทยผมจะโคเขียนความเห็นในโอกาสต่อไป

การสอนคนให้รู้จักหน้าที่เป็นสิ่งจำเป็นของการอยู่ร่วมกัน ถ้าฝ่ายปกครองรู้จักหน้าที่ของตน และฝ่ายถูกปกครองรู้จักหน้าที่ของตนอย่างแท้จริงแล้ว ปัญหาทางการเมืองและการเมืองหรือเศรษฐกิจและสังคมคงจะไม่สืบสนและวุ่นวายเหมือนกับทุกวันนี้

การแก้ไขสิ่งแวดล้อมทุกสาขาที่เป็นพิษ เป็นภัยต่อชีวิตประจำวันนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้สำเร็จในเวลา 12 ปี และเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับการสร้างจิตใจของ "ไทยใหม่" มิฉะนั้นแล้วจะไม่มีประโยชน์อันใดเลย เพราะ "ไทยใหม่" ก็จะหลงทกเหวสิ่งแวดล้อมที่ชั่วทอไป เมืองไทยก็คงอยู่ในสภาพไม้ใกล้ฝั่งอย่างมหกทางแก

สิ่งแวดล้อมที่ชั่วมีทั้ง ในบ้านและนอกบ้าน แต่ "ในบ้านจะรับมาจากนอกบ้าน" ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 เด็กนักเรียนที่ประตดิชั่วหรือเสียคนส่วนมากเสียเพราะสิ่งแวดล้อมภายนอกบ้าน แม่โคโรงเรียน ความเห็นของผมซึ่งขัดแย้งกับนักการศึกษาหนึ่ง เพราะเนนุหนก้าเด็กเสียคนเพราะสิ่งแวดล้อมทางบ้านเป็นต้นเหตุ เป็นคนว่า พ่อ แม่ ทะเลาะกัน พ่อมีเมียช้อย พ่อบ้านแม่บ้านไม่มีเวลาที่จะอยู่กับลูก ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุจริงแต่เป็นส่วนน้อย เมื่อเทียบสวกับจำนวนเด็กที่เสียคน การโยนความผิดให้ผู้ปกครองก็เพื่อจะบิดความรับผิดชอบให้พ้นจากโรงเรียนที่ตนควบคุมอยู่ ซึ่งมีแคปริมาณไม่มีคุณภาพ

การแก้ไขสิ่งแวดล้อมที่ชั่วทั้ง ายที่สุดก็โดยอาศัยอำนาจกฎหมายที่มีบัญญัติขึ้นเพื่อป้องกันและปราบปรามโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งก็หายากเต็มที่ ทรมายโคที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีความผิดก็เมื่อผู้บังคับบัญชาระท่ทำความผิด ทรมานนั้นเราจะหาพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ซื่อสัตย์สุจริตโคยาก

สถานีเรังกามารมณทุกชนิด สถานการณ์ขั้นต้นก่อกทุกประเภท ล้วนแต่เป็นสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติทั้งสิ้น ผมจะไม่กล่าวถึงสถานีประเวศ์ทั้งหลายที่กฎหมายบัญญัติขึ้นให้เป็น "เดือน" และเป็นการบิดความจริงของธรรมชาติ ซึ่งเราก็ก่อกกันและปราบปรามไม้โค เปิกของทางโให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหาทกนโดยทางมิชอบ ถ้าโสภณเป็นสิ่งทีเลวร้าย ทอสังคมจริงแล้ว พระพุทธองค์คงจะบัญญัติเป็นศีลข้อโคข้อหนึ่งนอกเหนือไปจากศีลห้าทีเป็นโค เพราะโสภณมีมาแล้วก่อนสมัยพุทธองค์ เมื่อเราเห็นชัดว่าไม่มีทางที่จะป้องกันและปราบปรามก็ควรจะให้มีการควบคุมอย่างรัดกุม

หากท่านสนใจ

- ร่วมกับเพื่อนคนไทยในการตั้งกลุ่มศึกษา เพื่อศึกษาสภาพสังคมไทยในแง่มุมต่าง ๆ
- ทำวิจัยเกี่ยวกับสังคมไทย
- จัดสัมมนาเกี่ยวกับสภาพหรือปัญหาของสังคมไทย

โครงการศึกษาของมิตรไทยยินดีให้ความช่วยเหลือในค่านายหน้าต่าง ๆ เช่น ค่านเอกสารข้อมูลและอุปกรณ์ในการศึกษา ช่วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าหนังสือ ค่าพาหนะ ค่าเช่าสถานที่ เป็นต้น

หากท่านสนใจที่จะรับความช่วยเหลือดังกล่าว โปรดติดต่อ **Seminar Programme, MITR THAI TRUST C/O Chapter House Leverington, Wisbech, Cambridgeshire, ENGLAND**

โครงการนี้สามารถบริการคนไทยที่อยู่ในต่างประเทศได้ทุกประเทศ

จดหมายข่าวมิตรไทย เป็นของศูนย์เอกสารมูลนิธิมิตรไทย ความคิดเห็นใด ๆ ที่ตีพิมพ์ในจดหมายข่าวไม่ใช่ความคิดเห็นของมูลนิธิมิตรไทย หากท่านประสงค์จะตีพิมพ์ข่าว กรุณาแจ้งให้ทางกองบรรณาธิการทราบด้วย

อัตราค่าสมาชิกจดหมายข่าวมิตรไทย (ยกเว้นอเมริกา)
ราคาฉบับละ 30 เพนนี บวกค่าไปรษณียากรตามราคาที่เราส่งมายังท่าน สั่งจ่ายเงินในนาม **MITR THAI TRUST**

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวมิตรไทย ต้องการข่าวสาร บทความ ทัศนะ และจดหมายวิพากษ์จากท่านผู้อ่านเสมอ ในการเขียนบทความหรือทัศนะต่าง ๆ ท่านไม่จำเป็นต้องใส่ชื่อจริงก็ได้ หากเป็นจดหมายขอความกรุณาแจ้งชื่อจริงและที่อยู่มาด้วยเพื่อความสะดวกในการติดต่อ หากท่านไม่ประสงค์ให้ทางเร่าตีพิมพ์ ก็ขอให้แจ้งมาด้วย

อัตราค่าสมาชิกเฉพาะในอเมริกา
จำนวน 8 ฉบับ 10 เหรียญ
จำนวน 12 ฉบับ 14 เหรียญ
สั่งจ่ายเงินในนาม **MITR THAI** ไปที่ **MITR THAI P.O. BOX 21049 CHICAGO ILL. 60621 U.S.A.**

In case of non-delivery please return to

มิตรไทย

MITR THAI (THAI FORUM) TRUST

% Chapter House
Leverington, Wisbech
Cambridgeshire,
England

